

primorski utrip

časnik za območje občine Piran, Istre in zamejstva

Adriatic

November 1995

leto 2/številka 23, cena 70 SIT

splošna banka koper

VELIKI APETITI PO MALEM MORJU

Urgentno potrebujemo poseben sistemski zakon o morju in obalnem pasu, ki bo jasno določil, da je morje z obalnim pasom morsko javno dobro, da na tem območju ni možna zasebna lastnina, da je ta dobrina last države ali lokalne skupnosti in da na tem območju ni možen noben poseg brez soglasja. Tako v zakonu kot v odloku je treba vnaprej definirati koncesijsko pravo.

To so poglobitni sklepi z javne tribune, ki jo je 26. oktobra '95 v Avditoriju na temo: "Ali se bomo Slovenci sploh še lahko kopali v našem morju", sklicala Socialdemokratska stranka Slovenije, OO Piran, katere predsednik je Robert Časar. Na tribuni, ki jo je vodil znani strokovnjak za pomorsko pravo mag. prava Josip Rugelj, so sodelovali tudi poslanci Ivo Hvalica, Zare Pregelj in Janez Jug, ki pa niso bili najbolj prepričljivi.

Več o tem preberite na 4 strani.

Foto: FK - Informa

TAJNI SEZNAM OPTANTSKIH HIŠ?

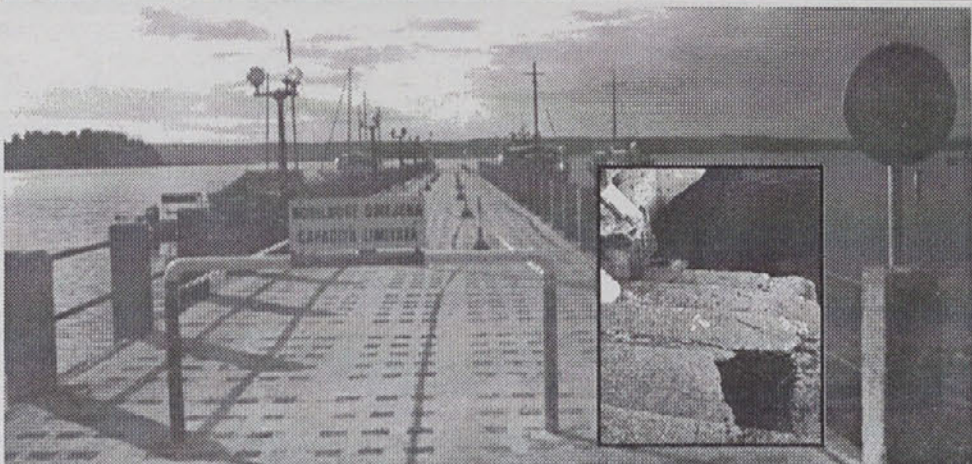
Članico občinskega sveta Občine Piran **Zlatko Fidler - Čurin** je zanimalo, ali obstaja **tajni seznam piranskih hiš**, ki jih bo treba vrniti optantom?

Če kdo, bi o tej zadevi moralo nekaj več vedeti **JP OKOLJE**. Po prejemu dopisa občinskega sveta, so 25. oktobra odgovorili, da jim ni znano, da bi bil pripravljen seznam oz. spisek stavb, ki naj bi se vrnilo Italijanom oz. katerih predkupno pravico bi imeli italijanski državljani.

Pobudnici Zlatki Fidler - Čurin so svetovali, naj se obrne na Ministrstvo za zunanje zadeve R Slovenije v Ljubljani in tam prosi za informacijo.

Kjer je dim, je tudi ogenj, pravijo.

POMOL BO TREBA SANIRATI

Portoroški pomol postaja nevaren za večje skupine ljudi in avtomobile pa tudi pristanki večjih ladij so vprašljivi. Občinski svet je naročil J.P. Okolju izvedbo javnega razpisa za sanacijo. Bo poseg veljal 18 milijonov tolarjev?

Upravljalca pristanišča - pomola, Javno podjetje OKOLJE Piran opozarja na problematiko poškodb na nosilni konstrukciji. Več na 9. strani.

Pahnjeni v kapitalizmu in obubožani

Združena lista socialnih demokratov je v pripravi na svoj II. kongres, ki bo 25. in 26. novembra letos na javni tribuni v Portorožu govorila predvsem o socialni problematiki in pojavih revščine pri nas. Več na 3. strani.

Piran, sreda, 22. 11. ob 9.00

Tematska seja Občinskega sveta o turizmu

Stran 3

Hoteli Palace Pravobranilec ne bo tožil?

Stran 11

FOTOOPTIKA RIO
Ljubljanska 24, Izola
Tel.: 066/61-403, Fax.: 066/67-044

Z glavo in srcem

Čeprav nas do novih volitev loči dobro leto, so v nekaterih strankah že začutili, da se je treba "približati ljudstvu" tudi z bolj konkretnimi dejanji na terenu, ki zadevajo malega človeka. Sedenje v delegatskih klopih je utrudljivo, včasih tudi neučinkovito, zlasti če svetnik ali poslanec nimata pravega stika s svojo bazo - volilci. Slednji velikokrat niti ne vedo kaj njihov izvoljenec, ki ga žal niso neposredno izvolili, tam sploh počenja, čeprav je treba pritrčiti, da ni povsod enako. Strankarsko, demokratično življenje nas je vse skupaj nekoliko razdvojilo. Slovenci bi morali biti veliko bolj enotni, ko gre za globalna ekonomska in socialna vprašanja ter odnose na zunanje političnem področju. Zlasti ko gre za stike s sosedama.

Vprašanja tujcev v Sloveniji, privatizacije, našega morja, piranskega zaliva, vstopa Slovenije v EU, NATO, zgodovinskih dnosov z Italijo, bodo zagotovo tudi predmet razprav na številnih strankarskih predvolilnih srečanjih in kongresih. Lokalna samouprava se počasi pobira, na vrsti je tudi zadnje dejanje - volitve v krajevne in četrtne skupnosti, ki v tako oblikovanem sistemu vse bolj postajajo mini centri lokalne oblasti brez pravih pooblastil in denarja.

Hkrati pa se poraja bojazen prevelike koncentracije oblasti in odločanja v Ljubljani. Vse bolj obubožani volilci se bodo kajpak odločali na volitvah za stranko, ki je že doslej pokazala jasno pot do boljše prihodnosti in je v svojih aktivnostih tudi najbolj prepričljiva. Politični marketing in promocija stranke bosta kmalu spet pridobila na veljavi.

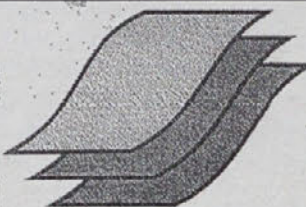
Način volitev v državni zbor bo določen tudi s spremembami zakona o volitvah, ki je prav zdaj v razpravi.

Franc Krajnc

Quicklab

Foto color laboratory - Obala 7, Bernardin, 66320 Portorož - Tel.: +386 66 75 664
Foto color atelje - Obala 120, Lucija, 66320 Portorož - Tel.: +386 66 70 537

IZDELAVA FOTOGRAFIJ V ENI URI - RAZVIJANJE DIAPOZITIVOV - IZDELAVA FOTOGRAFIJ IZ DIAPOZITIVOV - PRODAJA FOTOMATERIALA IN OPREME

OD VSEPOVSOD

BOSNA: 20 TISOČ POGREŠANIH

Mednarodna organizacija za človekove pravice Amnesty International je sporočila, da v Bosni pogrešajo kar 20 tisoč ljudi, za katere se ne ve, kje in kako so končali svojo tragično življenjsko pot.

Odkritja skupnih grobnic, v katerih so nasilno končali svoja življenja nedolžni ljudje, starci, ženske in otroci, presunljivo pričajo, kaj vse se je dogajalo v 4-letni bratomorni vojni v Bosni.

TUDI V NEMČIJI VARČUJEJO

SKRAJŠALI ČAS REHABILITACIJE V ZDRAVILIŠČIH

"Nič več ni tako, kot je nekoč bilo. Treba je varčevati," pravijo Nemci. Očitno se tega zaveda tudi nemška vlada v Bonnu. Pri vsestranskem varčevanju so se spomnili tudi na zdravilišča, ki jih je v Nemčiji na desetine. Zdravniki naj ne bi več odobraval dolgih 5-tedenskih brezplačnih zdravljenj v zdraviliščih in termah, pač pa le 3-tedenske terapije, kar naj bi glede na sodobne pristope medicine zadoščalo. Daljša okrevanja v zdraviliščih na račun države bodo poslej, kot poproča Bild, le izjema. Kot kaže, bo še težje priti na zdravljenje z napotnico v tujino. To je še kljub vsemu nekaj. Kakšna pooblastila glede tega pa imajo naši zdravniki?

BOLGARIJA - NOSTALGIJA PO KOMUNIZMU

NOVA KOMUNISTIČNA INTERNACIONALA

V bolgarski prestolnici Sofiji so pred kratkim ustanovili novo Komunistično internacionalo, v kateri so poleg bivših bolgarskih komunistov, v "novi preobleki", ki so sedaj na vladi, tudi stari komunisti iz bivše Jugoslavije in drugih dežel tako imenovanega Vzhodnega bloka.

Predsednik Komunistične internacionale je Bolgar Vladimir Spasov. Kaj bo nostalgikom prinesla nova internacionala ni znano. Znano pa je, da sodi Bolgarija med zelo revne dežele nekdanjega komunističnega bloka, ki se ji še ni uspelo prebiti v tranzicijo.

TRST - KONEC VEČTEDENSKE POLITIČNE KRIZE V FJK

Potem ko je A. Guerrova morala zapustiti predsedniški stolček deželnega sveta FJK, se je v naši neposredni sosesčini začela stopnjevat prava politična upravná in predsedniška kriza. Vajeti je prevzel Sergio Cedotti, 39-letni Videmčan, načelnik Svetovalske skupine Severne lige, ki ga podpirajo tudi nekatere druge politične stranke.

ITALIJA - V VSAKO DEŽELO PO ENO IGRALNICO?

Tudi v sosednji Italiji so spoznali, da bi lahko država bolj napolnila svojo blagajno, če bi imeli še več igralnic. Zato ne čudi predlog Komisije za proračun, ki je ob vrsti popravkov finančnega zakona predlagala italijanski poslanski zbornici tudi to, da naj bi v vsaki italijanski deželi ustanovili po eno igralnico, ki bo prinašala nova finančna sredstva. Zaradi številnih pomislekov glede pranja denarja pa so predlog že umaknili iz končne verzije zakona. Ustanovili so tudi novo ministrstvo za "produktivno delo".

TRST - PO 12 URAH SPET V ZAPOR

Kot je poročal Radio Trst A, so državljanko Manuelo Esposito komaj po 12 urah svobode spet spravili za zapahe. Tokrat je bila obtožena tatvine. Sicer pa naj bi spretno vodila skupino deklet, ki so raznašala mamila. Ko so jo prvič zaprli, je v tem severnem italijanskem mestecu občutno zmanjkalo opojnih sredstev za blaženo počutje, mamil.

OHIO - ZDA IN NATO ZAHTEVAJO ODSTRANITEV MLADIČA IN KARADŽIČA

Sedaj, ko so po daljšem oklevanju "balkanske zadeve" vzeli v svoje roke Američani in s pomočjo sil NATA spravili za pogajalsko mizo vse sprte strani v bosanski državljanski vojni, je pričakovati bolj milo in mirno bosansko zimo ter manj ljudskega trpljenja. Milošević, ki so mu tokrat ponudili korenček, je pred hudo dilemo, kako zadostiti zahtevam o odstranitvi Karadžiča, voditelja bosanskih Srbov, in Mladiča, zloglasnega, vendar priljubljenega generala, s položajev, ki jih sedaj še zasedata. Oba sta namreč v Haagu obtožena vojnih zločinov. Pogajanja v Ohio se nadaljujejo, potem pa naj bi v Bosno prispele Natove in ruske sile, ki bodo zagotavljale trajen mir.

LONDON - ROJEVANJE ARMADE EVROPE

Dva vidna vplivna politika ZRN in Velike Britanije sta se pred nedavnim na srečanju v Londonu pogovarjala tudi o ustanovitvi Armade združene Evrope, ki naj ne bi bila protisila, temveč le kot dopolnitev vojaške organizacije NATO.

PRVIČ OPAZOVALI ROJEVANJE NOVE ZVEZDE

Nemški ilustrirani časnik Bild je 4. novembra objavil senzacionalno novico s fotografijami o rojevanju nove Baby zvezde. Mesto rojevanja nove male zvezdice, ki bo krasila našo neskončnost vesolja, je od Zemlje oddaljena 65,8 bilijona km, posneli pa so ga ameriški astronomi s specialnim teleskopom "Hubble", ki kroži 600 km visoko okrog Zemlje. Zvezdica je za vesoljske razmere res prava "baby", čeprav se je rojevala kar 7000 let oz. toliko časa je bilo potrebno, da je postala vidna tudi za teleskop.

Fotografija prikazuje oblak plinov na vrhu katerega se rojeva mala zvezdica, ki se potem odcepi, zapusti oblak "svoje matere" in gre svojo začetno pot v prostranem vesolju. Simulirana kompjuterska slika pokaže celo nekatere podrobnosti nastajanja zvezdice. Ameriški znanstveniki pravijo, da se pri nastajanju novih zvezd sprošča ogromna energija, svetloba in ultravijolično sevanje.

DRUŽBENI PRAVOBRANILEC JE ŠE POTREBEN

V predlogu Zakona o družbenem pravobranilcu Republike Slovenije (Poročevalec DZ 43) je zapisano, da Družbeni pravobranilec kot samostojni državni organ deluje do dokončanja sodnih postopkov v zvezi z varstvom družbene lastnine, oziroma do uveljavitve novega zakona, ki bo urejal delovna razmerja.

Razlogi za sprejem novega zakona o Družbenem pravobranilcu in opredelitvi njegove funkcije ter pristojnosti so torej znane: Obstoj družbene lastnine terja, da se še vedno zagotavlja varstvo družbene lastnine v segmentu, v katerem ga sedaj opravlja družbeni pravobranilec samoupravljanja. Takšno varstvo je treba zagotoviti do dokončne transformacije družbene (nikogaršnje) lastnine v lastnino z znanim lastnikom. Proces preobrazbe teče, žal zelo počasi in tudi z določenimi deviacijami in še nekaj časa torej ne bo zaključen. Zato je varstvo družbene lastnine še kako potrebno, čeprav le začasne in prehodne narave. Zato so tudi pristojnosti družbenega pravobranilca opredeljene vsebinsko in tudi časovno. Časovno bo funkcija družbenega pravobranilca v segmentu varstva družbene lastnine izčrpana, ko bodo končani sodni postopki v zvezi z varstvom družbene lastnine. V novi zakonodaji, ki se pripravlja, na področju urejanja delovnih razmerij, pa inštitut družbenega pravobranilca ni več predviden.

Predlog zakona o skupnem upravljanju lastnine bivše Zveze sindikatov Slovenije

TUDI SINDIKATI IMAJO TEŽAVE S PRENOSOM LASTNINE

Gre pravzaprav za dva problema, ki jih bodo poskušali razrešiti s sprejetjem zakona: Zveza sindikatov Slovenije je bila ukinjena s sklepom I. kongresa Zveze svobodnih sindikatov Slovenije aprila leta 1990. ZSSS se je tedaj sama proglasila za pravnega naslednika Zveze sindikatov Slovenije in s tem prevzela v uporabo vso premično in nepremično lastnino ter finančna sredstva bivšega monopolnega sindikata - ZSS in si tako ustvarila privilegirano položaj v primerjavi z ostalimi sindikati. S tem naj bi si protipravno pridobila materialni temelj za svoje delovanje. Ker kljub večkratnim poskusom novo nastalih sindikalnih organizacij ni prišlo do dogovora o materialno pravnem nasledstvu ZSS in ker se vedno niso razrešene zadeve v zvezi s sukcesijo bivše SFRJ s tega področja, so Ivo Hvalica, dr. Jože Pučnik in Drago Šiftar pripravili predlog Zakona o skupnem upravljanju lastnine bivše Zveze sindikatov Slovenije. V zelo kratkem zakonu (12 členov) piše tudi, da predvidevajo ustanovitev Kapitalskega sklada, ki bo upravljal s sindikalno lastnino. Vsi uporabniki lastnine bivše Zveze sindikatov Slovenije in ZS Jugoslavije morajo v roku 30 dni po uveljavitvi tega zakona prijaviti to lastnino Agenciji Republike Slovenije za plačilni promet. Ker nekaj sindikalne lastnine izvira še iz Kraljevine Jugoslavije, nekaj naj bi je bilo celo v tujini, bo DZ imel kljub kratkemu zakonu, veliko dela.

TUDI DRŽAVA VČASIH POTREBUJE VARUHA IN ODVETNIKA

V PRIPRAVI NOV ZAKON O DRŽAVNEM PRAVOBRANILSTVU

Vlada Republike Slovenije je 12. oktobra določila besedilo predloga Zakona o državnem pravobranilstvu in ga poslala Državnemu zboru v prvo obravnavo. Predklog zakona je objavljen v 46. številki Poročevalca Državnega zbora.

Z osamosvojitvijo je naša država prevzela vse pravice in dolžnosti, ki so bile s prejšnjo ustavo prenešene na prejšnjo zvezno državo. Nova državna ureditev se tako odraža tudi v vsebinskih spremembah sodnega, upravnega in gospodarskega sistema. V procesu transformacije družbene lastnine je država (že) postala tudi dejanski lastnik obsežnega premoženjskega fonda in v zvezi s tem stopa tudi v različna razmerja s premoženjskim učinkom oz. kot nosilka premoženjskih pravic in obveznosti.

Zanimivo je, da se je pri Javnem pravobranilstvu RS vse to izrazilo v močno povečanem pripadu zadev. Leta 1990 je Javno pravobranilstvo obravnavalo 2.627 zadev, leto pozneje 5.462, lani 18.550 zadev, do konca septembra letos pa se je že nakopičilo 20.061 zadev, od tega je novih že okoli 10.000 zadev.

Republika Slovenija mora kot subjekt javnega prava na ustrezen način varovati svoje premoženjske pravice. Ker pa gre v teh primerih za specifične in dolgotrajne zadeve, je kot ugotavljajo, smotrno, da se sedanja oblika varovanja premoženjskih pravic in koristi države obdrži. S predlaganim zakonom naj bi se sedanja institucija preoblikovala in vključila v pravni sistem Republike Slovenije. Zakon o državnem pravobranilstvu naj bi torej, kot so zapisali v uvodniku 46. številke Poročevalca DZ, uzakonil pristojnosti, status in organizacijo državnega pravobranilstva RS. Dokončno naj bi uredil tudi položaj dosedanjih občinskih javnih pravobranilcev oz. njihovih namestnikov ter drugega osebja občinskih javnih pravobranilcev.

Umestitev državnega pravobranilstva v shemo državne organiziranosti pogojuje temeljna funkcija, ki naj jo državni pravobranilci opravljajo; to je zastopanje države pred sodišči in upravnimi organi, ko se odloča o njenih premoženjskih pravicah in koristih. Po vsebini dela bi državni pravobranilec opravljal za državo odvetniške naloge. V skladu s statusom državnega organa bi Državno pravobranilstvo zastopalo državo in državne organe ter tiste subjekte, katerih delovanje se neposredno odraža v državnem proračunu. Državno pravobranilstvo opravlja naloge na sedežu (v Ljubljani) in na zunanjih oddelkih.

Glede splošne pristojnosti DP 5. člen zakona določa, da Državno pravobranilstvo zastopa pred sodišči in upravnimi organi državo, njene organe in upravne organizacije v sestavi, ki so pravne osebe, sklade, ki poslujejo v imenu in za račun Republike Slovenije glede njihovih premoženjskih pravic in obveznosti. Državno pravobranilstvo ne zastopa države kot lastnika gospodarskih družb in gospodarskih javnih služb. DP zastopa tudi premoženjske pravice in interese RS pred Evropskim sodiščem za človekove pravice.

Kdor namerava začeti pravdni postopek ali drug postopek proti subjektu, ki ga zastopa Državno pravobranilstvo, torej tudi proti državi, bo moral predhodno predlagati DP, da se sporno razmerje reši pred uvedbo pravdnega ali drugega postopka.

Zunanji oddelki Državnega pravobranilstva bo tudi v Kopru. Ta bo v okviru svoje pristojnosti (5. člen zakona) zastopal subjekte pred Okrajnim sodiščem v Kopru, Ilirski Bistrici, Piranu, Sežani in Postojni. Tudi pred Okrožnim sodiščem in Višjim sodiščem v Kopru, kadar je na prvi stopnji odločalo sodišče iz območja sodnega okrožja Koper. V predlaganem zakonu, ki ima 70 členov, so zapisane številne novosti in podrobnosti 32. člen določa, da Državni pravobranilec ne sme sprejemati daril.

9. SEJA OBČINSKEGA SVETA ZAVRNILI KAR NEKAJ PREDLOGOV

Za 9. redno sejo (9.11.) so pripravili 12 točk dnevnega reda, vendar s sprejemanjem predlogov različnih aktov niso imeli ravno veliko sreče.

Kljub temu nekaterih zanimivih vsebinskih razprav ni manjkalo. Tako so obravnavajo problematiko glede uporabe večnamenske športne dvorane v Luciji in ugotovili, da je treba razrešiti odnose med Športno zvezo in Zavodom za šport ter na tej osnovi Zavodu dodeliti upravljanje športne dvorane, ki zdaj zaradi neurejenega financiranja uporabnikov ustvarja izgubo.

Svetniki so obravnavali tudi sanacijo pomola v Portorožu in sklenili naj JP Okolje izvede javni razpis za sanacijo pomola.

Pod točko dnevnega reda "kadrovske predlogi" so ugotovili potrebo po okrepitevi odbora za turizem, ki ga bodo razširili z novimi člani.

Obravnavali so tudi premoženjsko bilanco Občine Piran in poročilo o realizaciji proračuna Občine Piran in Sklada stavbnih zemljišč in pri tem zastavili vprašanje, koliko je pravzaprav vredna piranska občina, saj tega podatka pravzaprav ni.

Sprejeli naj bi spremembo statuta Občine Piran in Poslovnik Občinskega sveta, vendar so sprejem prvega odložili, prav takšna usoda pa je doletela tudi poslovnik, ki so ga vrnil v prvo branje, saj je bilo na ta dokument preveč amandmajev.

Tematska seja OS: TURIZEM

Piranski občinski svet bo v sredo, 22. novembra imel tematsko sejo o turizmu v občini, ki se je bo udeležil tudi državni sekretar za turizem, Peter Vesenjajk.

Piranski svetniki bodo tokrat prvič resno in poglobljeno razpravljali o strategiji razvoja turizma v piranski občini, o institucionalni organiziranosti in drugih vprašanjih, ki so se v zadnjem času nakopičila na tem pomembnem področju za piransko občino. Na seji naj bi obravnavali tudi vprašanje ali je vodilnim turističnim in gostinskim delavcem z njihovim delovanjem

res uspelo spraviti portoroški turizem na najnižjo možno raven in koliko so za to stanje krive objektivne okoliščine.

Obravnavati bodo morali tudi bodočo vlogo občine pri oblikovanju in izvajanju strategije razvoja turizma, saj naj bi po novem občina morala v večji meri prispevati k boljši organiziranosti te dejavnosti, tudi s finančnimi sredstvi. Organiziranost turizma in vrtičkarstvo ter osebni interesi so si že tako navzkriž, da so dejansko že sami sebi napoti in je tematska seja več kot potrebna. Občinski svetniki pričakujejo, da jim bo pri sprejemanju odločitev v pomoč tudi informacija o turistični zakonodaji (zakon o turizmu) in organiziranje promocije Slovenije na državni ravni, o čemer bo poročal državni sekretar. S tem v zvezi bo beseda zagotovo tekla tudi o vlogi in delovanju GIZ Protour, ki so mu svetniki takorekoč "blokiral sredstva" za realizacijo programa, o tem, kdo bo v bodoče promoviral občino in napovedovani vzporedni ustanovitvi GIZ-u podobne organizacije.

Piran:

Dva svetnika manj

Po nepreklicnem odstopu dveh članov piranskega Občinskega sveta (pred nedavnim je odstopil **Stefano Lusa**, ki se je nato še dvakrat pojavil na seji, na zadnji seji pa so govorili o nepreklicnem odstopu **Matjaža Žnidaršiča** tudi s položaja predsednika Odbora za turizem) bo Občinski svet deloval v nekoliko okrnjeni sestavi.

Izola:

Seminar ADI

V našem malem ribiškem mestecu Izoli bo med 30. novembrom in 3. decembrom 95 potekal mednarodni delovni seminar Agencije za razvojne iniciative Ljubljana (ADI). Agencija je nevladna in neprofitna organizacija, ki v okviru svojega programa spodbuja in razvija novo nastale iniciative v socialni, ekonomski in kulturni sferi.

Delo na ogled

Številni občani so bili prijetno presenečeni nad nedavno komercialno akcijo ljubljanske Časopisno založniške hiše Delo, ki je svojim starim in novim potencialnim bralcem poslala Ogledni izvod novega Dela.

Osrednji slovenski časnik hodi v korak s časom, deluje globalno, živi pa z bralci lokalno, so zapisali v posebni barvni uvodni prilogi. Vsak sedmi dan, torej v nedeljo pa že nekaj časa izhaja Nedeljsko delo, ki so ga poimenovali kratko Nedelo. Objavili so tudi rezultate raziskave o zaupanju in bralni razširjenosti slovenskih dnevnikov, ki jo je opravilo Delo Stik.

Delo je na prvem mestu. Izvirnost marketinškega prijema je tudi objava Delove dopisniške mreže z imeni in priimki novinarjev. Koprsko dopisništvo pokriva Boris Šuligoj in Dušan Grča.

Okrogla miza ZLSD o socialni ogroženosti PAHNJENI V KAPITALIZEM

Med aktivnosti za javno predstavitev predloga Socialdemokratskega programa za Slovenijo, o sprejemu katerega bodo odločali na jesenskem II. kongresu ZLSD, sodi tudi okrogla miza, ki jo je v ponedeljek, 6. novembra zvečer v prostorih portoroškega Grand hotela Palace, priredila njena Območna organizacija Piran. Tema: "Ne skrbi nas za bogate, skrbi nas za revne".

Okroglo mizo je vodila **Sonja Lokar**, v razpravi pa sta bila zelo učinkovita in prepričljiva tudi **Dr. Darko Opara**, predsednik OO ZSLD Piran in poslanka ZL **Breda Pečan**. Osrednja nit razprave se je kar dobre tri ure vlekla o socialnih vprašanjih Slovencev; brezposelnost, delavske pravice, socialno varstvo itd.

Dr. Darko Opara se je vprašal ali se bo raven socialne varnosti še naprej nižala, in ali je to naša realna perspektiva in povedano tudi podkrepil s konkretnimi podatki o stanju ljudi v piranski občini. V naši družbi so se v zadnjih petih letih dogodile velike spremembe, medtem pa je prišlo do še večjega razslojevanja, velikih razlik med revnimi in bogatimi. V Sloveniji naj bi živelo okoli 30 odstotkov ljudi pod ravnijo, da absolutne revščine nekaterih niti ne omenjamo. Slovenci smo trden narod, tega pravzaprav nočemo niti priznati. Rajši mirno sedimo na socialni bombi in opazujemo kako se eni vedno bolj pogrezajo v revščino, drugi pa izkoriščajo nov družbeni red in z njim lastninjenje, ter nekaznovano kradejo in si tudi tako kopicijo bogastvo.

Poslanka ZL Breda Pečan je karala katastrofalno politiko na stanovanjskem področju. Ali je bilo res treba tako poceni razprodati družbeni stanovanjski fond, se je vprašala. To je bila največja goljufija v Sloveniji.

Mnogi, zlasti mladi, sedaj nimajo nikakršnih možnosti, da pridejo do stanovanja.

Tudi **Luciano Milok** se je strinjal z nekaterimi izjavami, da se je z lastninjenjem pri nas začelo tudi ropanje družbenega premoženja. Očitno je, da smo se s spremembo družbenega reda odločili za dve kategoriji državljanov. Osnovno vprašanje je, kako poceniti državo. Mobitel kapitalisti plačujejo najnižje možne dajatve, v resnici pa se mnogi vozijo na zadnjem sedežu mercedesa.

Narediti je treba nekaj konkretnega, je rekla **Milica Maslo**. Če je res, da Veljo Rus predlaga takoimenovani državljanski dohodek, ki v resnici destimulira, ne kaže nič dobrega. Breda Pečanova se je zavzela za to, da bi ZLSD na prihodnjih volitvah imela v parlamentu več svojih poslancev. Sedaj jih ima namreč 14 in so "prisiljeni" biti v koaliciji. Sonja Lokar je rekla, da je Slovenija za svet, ki nas gleda od zunaj, zares zgodba o uspehu, toda tu je še ena zgodba; zgodba o socialnih krivicah!

Prof. **Vojka Štular** je rekla, da bi v predvolilnem letu ZLSD morala nakazati možne rešitve za naprej, kaj so cilji sodobne socialdemokracije. Skratka, izdelati strategijo. Brez dobrega gospodarstva tudi sociale ne bo, je dodala.

Čeprav je bila tema zelo občutljiva in pomembna za mnoge, na okrogli mizi ni bilo veliko članov in simpatizerjev stranke, ki bi tako rada doživela nekakšno reinkarnacijo. Zveza komunistov Slovenije ni bila klasična komunistična stranka, so zapisali v kongresnem gradivu. Očitno je, da bo stranka, ki se ponovno obrača ljudstvu, morala nekoliko več storiti tudi za lastno promocijo.

FK

SREČANJE PRAVNIKOV V PORTOROŽU NIČ O LASTNIŠTVU NEPREMIČNIN ZA TUJCE

Prof. dr. Marko Ilesič, prodekan Pravne fakultete v Ljubljani in predsednik Zveze društev pravnikov Slovenije: "V Avditoriju smo bili zadovoljni"

Dnevi slovenskih pravnikov (19.-21. oktober) v Portorožu so postali tradicionalni (menda je bilo to že dvajseto srečanje) in prispevajo h krepitvi in uveljavljanju pravne stroke, ki dobiva v našem novem družbenoekonomskem sistemu v obdobju tranzicije vse večji pomen.

Na letošnjem 3-dnevnem srečanju v portoroškem Avditoriju, ki je bilo po številu udeležencev (okoli 700) rekordno, so pravniki poslušali 8 uvodnih referatov, v različnih sekcijah pa so razpravljali o statusnem pravu, poklicu in vlogi pravnikov, pravu nepremičnin, razvoju delovnega prava in socialne varnosti, ustavnem pravu in ustavnem varstvu pravic, varstvu upnikov v sodnih postopkih in pogodbenem pravu. Na okrogli mizi so govorili o varstvu lastninskih položajev iz stvarnopravnih temeljev. Zanimive so bile tudi teme: Delovanje združenj delničarjev in programov notranjih odkupov ter Pravica delničarjev do tožbe ter Povezovanje delničarjev pri odločanju in poslovanju delniške družbe.

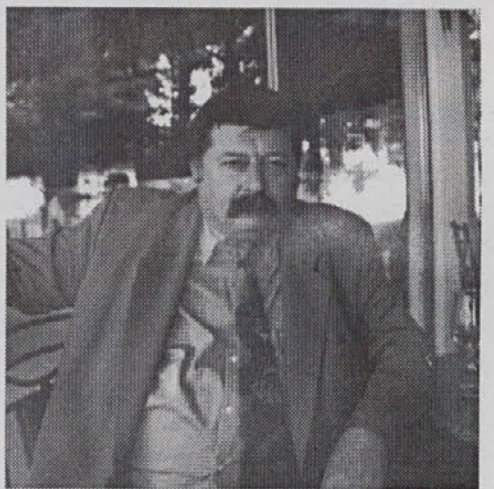
Prof. dr. Marko Ilesič je govoril o posebnosti pravnega režima nepremičnin. Pravniki se (morda iz posebnih razlogov) niso dotaknili aktualnega ustavnega

vprašanja možnosti lastništva tujcev nad nepremičninami v Sloveniji.

Zveza društev pravnikov Slovenije je na svoji skupščini v Portorožu (20. 10. 95) upoštevala tudi razpravo na Dnevnih slovenskih pravnikov, sprejela številne sklepe, predloge in ugotovitve. Med drugim tudi to, da je pravna stroka še vedno mnogo premalo vključena v zakonodajne procese in da se številne pomembne odločitve sprejemajo brez zadostnega upoštevanja dosežkov pravne znanosti in pravne stroke. Številni subjekti, vključno s političnimi strankami, se sklicujejo na pravno državo in vladavino prava le, kadar to ustreza njihovim interesom. Državljanom še vedno ni zagotovljena zadostna pravna varnost, postopki pred sodišči so dolgi, nerešenih je veliko številno zadev. Prizadeti zato neredko ravnaajo samovoljno, z nasiljem. Prodekana pravne fakultete prof. dr. Marka Ilesiča smo povprašali tudi, ali so bili pravniki v Portorožu zadovoljni. "Navadili smo se in bomo tukaj tudi ostali, čeprav je dvorana za plenumsko zasedanje že postala nekoliko prazna."

Zajetno gradivo o Dnevnih slovenskih pravnikov so objavili v 5-6 številki revije za gospodarsko, delovno in socialno pravo Podjetje in delo. Revijo je izdal Gospodarski vestnik iz Ljubljane.

Franc Krajnc

V novoletni številki Primorskega utripa preberite:

- ★ ASTRO-NAPOVED ZA LETO '96 avtorice Ivane Scotto di Minico kombinacija zahodnega in kitajskega horoskopa
- ★ DODATEK K TELEFONSKEMU IMENIKU OBČINE PIRAN - nekatere spremenjene številke
- ★ AKTUALNI POGOVORI Z NAŠIMI ZNANCI
- ★ BOŽIČNO - NOVOLETNA PONUDBA
- ★ SEJMI '96

JAVNA TRIBUNA SDSS, OO PIRAN

ALI SE BOMO SLOVENCİ SPLOH ŠE LAHKO KOPALI V NAŠEM MORJU?

Potrebujemo poseben sistemski zakon o morju in obalnem pasu, za začetek pa odlok o obalnem pasu.

Kaj se skriva za naslovom "Ali se bomo Slovenci sploh še lahko kopali v našem morju?" Skriva se naša bojazen, to je predvsem nas domačinov, ki živimo na obalnem območju, da bomo ob takem razpletu dogodkov, ki smo jim danes priča, čez nekaj let morje lahko gledali le od daleč, so poudarili na tribuni.

Kaj je obalni pas oz. morsk obala, kar je sinonim?

Mag. Josip Rugelj ga je definiral takole:

"Obalni pas oz. morsk obala je del kopna, ki sega od srednje črte nizke morske vode (oseka) toliko v notranjost, kolikor je to po naravi stvari potrebno za opravljanje pomorskega prometa in pomorskega gospodarstva, ribolova, marikulture, turizma, rekreacije in športa ter za javno rabo nasploh kot tudi za ohranjanje in vzdrževanje ekosistema morskega okolja."

Čeprav so govorili predvsem o obali v piranski občini, pa je povsem logično, da gre za načelno vprašanje, ki enako zadeva celotno slovensko obalo, saj na eni obali ni mogoče imeti več različnih pravnih režimov. Edina izjema od tega pravila je status Luke Koper in Ladjedelnice Izola, o čemer niso posebej govorili.

Mag. Rugelj je natančno opisal, kateri del obale si zasluži posebno zaščito ter razmejitve med republiškim in lokalnim naravnim javnim dobrim. Poudaril je, da je potrebno napraviti uradno katastrsko opredelitev morske obale. Vprašati se moramo, je rekel, kakšen pravni režim potrebujemo na tem območju.

To vprašanje implicite vsebuje tudi problem lastništva morske obale!

Pri definiranju le-tega moramo upoštevati dve predpostavki:

Da imamo samo 46 km obale, v katerem obstajajo diametralno različni interesi, to so zasebni, javni in državni.

Da je treba upoštevati svetovna spoznanja o tej temi, ta pa so, da imajo vse obalne dežele sveta glede morskih obal določen poseben pravni režim, ki je sui generis, in katerega skupni imenovalec je, da je morsk obala "res communis" oz. povedano preprosto, v skupni uporabi, kar samo po sebi pomeni, da v tem delu ni zasebne lastnine.

Dve primerjalni državi:

Italija pozna termin in režim "demanio marittimo" - pomorski zakonik. Hrvaška pa je v Pomorskem zakoniku dala morski obali status "pomorsko dobro", kjer velja poseben režim in kjer ni možna zasebna lastnina. - Ta pas je last države. Pomorsko dobro je 6-metrski morski pas.

In Slovenija?

Verjetno je edina država na svetu, ki tega problema ni sistemsko uredila in velja pravna praznina, ki jo nekateri s pridom izkoriščajo. O tej temi le bežno govori zakon o vodah in zakon o varstvu okolja.

Ograjena in zabetonirana obala je že vsakdanji pojav

"V ustavi nisem našel besede morje."

Naša ustava o morju in obalnem pasu ne govori, obravnava le termin javno dobro in naravno bogastvo (čl. 70). Tudi zakon o varstvu okolja ne govori o morju in obalnem pasu, obravnava pa institut naravno javno dobro:

Člen 16 pravi: Javno dobro, ki je sestavina ekosistemov kmetijskih zemljišč, gozdov, podzemnega sveta, krasa, voda, morja in nerodovitnega sveta, je lastnina republike ali lokalne skupnosti. Razmejitev med republiškim in lokalnim naravnim javnim dobrim ter splošni pogoji uporabe se določijo z zakonom.

Člen 20 istega zakona pravi: Lastninska pravica na nepremičninah, ki so na območju s statusom zavarovanega naravnega bogastva, se lahko po postopku in na način, ki ga določa zakon, v korist države ali lokalne skupnosti odvzame ali omeji.

Člen 21 dalje določa, da država ali lokalna skupnost lahko proti plačilu podeli koncesijo na naravni dobrini, ki je v njeni lasti, pravni ali fizični osebi. Predmet koncesije je lahko samo pravica do upravljanja na javnem dobrem.

In končno, zakon o vodah o morju ne govori ničesar, še manj o obalnem pasu. Pravni režim morske obale in morja danes torej ni pravno reguliran.

Kakšno je dejansko stanje na morski obali? Kateri interesi posegajo v ta prostor?

Podjetniški, to so predvsem interesi hotelskih podjetij, ki so danes še morda v družbeni lasti, jutri pa bodo v celoti v zasebni lasti; n.pr. Hotel Emona je v celoti uzurpiral plažo pred svojimi objekti, in tudi Hotel Riviera, Hotel Metropol, itd. Potem so tu marine (Marina Portorož), Droga Portorož ima v spornem pasu skladišče soli, marikultura Lera, ki jo je kupil Mibex Ljubljana itd. in ki mena načrtuje nove investicije itd.

Gre tudi za državni interes, n. pr. protokolarni objekt Vila Tartini v Strunjanu itd. Jutri bo zrasel še kak nov objekt, govori se tudi o nekaj vojaških projektih na obali itd.

-Veliki interesi na majhnem morju

Ker vseh opisanih interesov seveda ni mogoče zadovoljiti na tako majhnem morju, ker pravna praksa v svetu že obstaja in končno, ker imamo pravico izhajati iz podmene, da je ljudstvo najvišji suveren, lahko zahtevamo optimalno zavarovanje

javnega interesa na obalnem pasu.

Urgentno zato potrebujemo poseben sistemski zakon o morju in obalnem pasu, ki bo določil:

- da je morje in obalni pas (morska obala) morsk javno dobro,

- da v tem področju ni možna zasebna lastnina,

- da je ta dobrina last države ali lokalne skupnosti,

- da v tem območju ni možen noben poseg brez soglasja tako države kot tudi lokalne skupnosti,

- da o odločanju o aktivnostih in upravljanju v obalnem pasu izključno odloča le lokalna skupnost preko občinskega svet

- da se vnaprej definira koncesijsko pravo in to tako v zakonu kot tudi v občinskem odloku.

Glede na dolgotrajnost zakonodajnega postopka za sprejem zakona, v stranki, zato razmišljajo, da bi dali na občinski svet Piran v sprejem začasni odlok o obalnem pasu, v katerem bi definirali vse nakazane probleme, to pa bi lahko bila tudi osnova za kasnejši sprejem zakona.

Občinski svet Piran je na svoji zadnji seji (9.11.) že sprejel pobudo svetnikov Ruglja in Casarja za izdelavo začasnega odloka o obalnem pasu.

NAVZKRIŽNI INTERESI

K razpravi se je priglasilo kar nekaj poznavalcev morja in obrežnega pasu.

Skupna ugotovitev pa je, da je morje treba čimprej ustrezno zavarovati, da ne bo prepozno. Zasebni interesi gre do zelo daleč (nekateri so omenjali celo "mafjske prijeme") in so brezbrizni do skupnega javnega dobra. Vsakdo bi si kar najraje zakoličil svojo parcelo na morju, na plaži, pri tem pa pozablja, da je morje nekaj vesoljnega. Je bogastvo, ki ga je vsem nam Slovincem podarila narava, zato te pravice ni moč nikomur odvzeti.

KONTINENTALNO RAZMIŠLJANJE

"Kdo bo prepričal Slovence, da je Slovenija pomorska država"? Te filozofije še ni, je rekel **Janez Jug**.

Nihče drug kot ljudje, ki živijo tukaj, ne more tako suvereno in z občutkom odgovornosti spoštovati morja. Janez Jug je povedal, da so v DZ že začeli proces sprejemanja pomorskega zakonika. Treba bo urediti še kaj več. Tudi vprašanja javnega dobra pod gladino - bogastvo, ribe. Na primer, komu dati koncesijo za ciplje? Kdo bo

vzdrževal morsk obrežje, skrbel za čistočo morja? Ne smemo predolgo čakati, da ne bomo doživeli katastrofe!

Marjan Starc je rekel, da Slovenci v genih nismo pomorci.

Ivo Hvalica: "Veseli me, da se je tukaj zbralo veliko ljudi, včasih govorim pred praznim avditorijem. Glede tega pogrešam analizo stanja. Semkaj na morje se je priselilo veliko ljudi, ki v resnici nimajo nobenega kontakta z morjem. Sam sem imel v Izoli dekle leta 1955" (zato dober poznavalec morja? op. p.) "Zaprepaščen sem, da v ustavi ni niti besedice o morju. Prej smo morje smatrali kot nekaj sto km velikega. Prej je iniciativo prevzemala Hrvaška in Slovenija je medtem pozabila, da je mediteranska država. Pritiski na teh 46 km morske obale bodo veliki. Pohota po materialnih dobrinah je neizmerna. Mi zares potrebujemo nek sistemski zakon in ne pričakujte, da vam ga bo napisal tisti, ki ni napisal v ustavi niti besedice morje." Prepričan je, da se bodo okrog tega vprašanja na Klubu poslancev lahko zedinili.

KDO BO GOSPODARIL Z MORJEM?

Žare Pregelj: "Analizi g. Ruglja bi lahko ploskali. Edina svetla točka, ki jo imamo o morju je pomorska resolucija. Seveda je še kako potrebna opredelitev, kdo bo gospodaril z morjem? Ustava je pri tem nedosledna in to vprašanje naj bi podrobno urejali zakoni. Pri tem bi morale imeti lokalne skupnosti bistveno večjo besedo. Menil je, da bi del urbane obale lahko urejali z občinskimi odloki. Pri naših obalnih zadevah je tako kot z morjem (že predlagani zakon tiči v njegovem predalu). Obalni poslanci težko prodremo v DZ s svojimi argumenti. Pri tem je navedel primer ceste. Zavzel se je za temeljit pristop in premislek o koncesiji. Morda bo predlagani zakon o morju z okoli 200 pripombami, sprejet pred volitvami," upa **Žare Pregelj**.

Dušan Puh: "Mislim, da naj bo država lastnik, upravljalno pravico pa naj imajo lokalne skupnosti."

Josip Rugelj: "Bil sem eden od avtorjev predlaganega pomorskega zakona, ki je po mojem brezhiben. Nekateri so zahtevali, da se materija obalnega pasu izloči iz pomorskega zakonika."

V razpravi so sodelovali tudi **Zdravko Vatovec, Nataša Umek, dr. I. Turk, Žare Lipušček, Tihomir Stepanov** iz Izole in drugi.

FRANC KRAJNC

Lekarna se vrača v Portorož

(AŽ) Predvidoma še ta mesec ponovno odpira vrata lekarna v Portorožu. Svoj sedež bo imela v pritličju tik ob portoroški Lipi v sklopu trgovskih poslovnih prostorov v poslopju Grand hotela Palace.

Lekarno odpira magistra farmacije Deana Pavlič Klokočevnik, uporabnikom lekarniških storitev v piranski občini dobro znan obraz. Zadnje leto je delala v lučijski lekarni, prej pa je bila 6 let upravnica piranske lekarnje. Povedala nam je, da je lekarno želela odpreti v poslopih bivših hotelov Orion in Helios, ker pa so dela ob spornem rušenju hotelov obstala na mrtvi točki, se je bila prisiljena ozreti po novi lokaciji. Tako zasebna iniciativa nedvomno doprinese tudi nekaj dobrega za Portorož, saj se domačini in turisti niso mogli načuditi, da je v nebo dvigovano turistično središče lahko brez tako pomembne ponudbe.

NOVI STATUS ENEGA NAJSTAREJŠIH ARHIVOV V EVROPI BO PIRANSKI ARHIV ODSLEJ SAMOSTOJNA ENOTA?

S simbolično in praznično selitvijo piranskega arhivskega gradiva iz Minoritskega samostana v nove prostore 14. oktobra '95, dan pred občinskim praznikom, je bilo tudi uradno črtano kar nekaj časa aktualno vprašanje, ali bo zaradi neustreznih prostorov pomembno staro arhivsko gradivo moralo romati v Koper.

Osrednja prireditev sicer ni privabila veliko ljudi, bila pa je vsa v znamenju ceremonialne selitve arhiva in predaje ključa novih arhivskih prostorov ministru za kulturo Sergiju Pelhanu, ki je takoj po proslavi svečano odklenil arhivska vrata.

Občina Piran je s tem zadostila vsem zahtevam in pogojem zakona o arhivskem gradivu in arhivih, je poudaril župan Franko Fičur.

Piranski arhiv je sestavni del Javnega zavoda Pokrajinski arhiv Koper, ki pokriva tudi mrežo arhivov v Izoli, Koprju, Sežani, Postojni, Ilirski Bistrici in v novih občinah Divača, Komen ter Kozina.

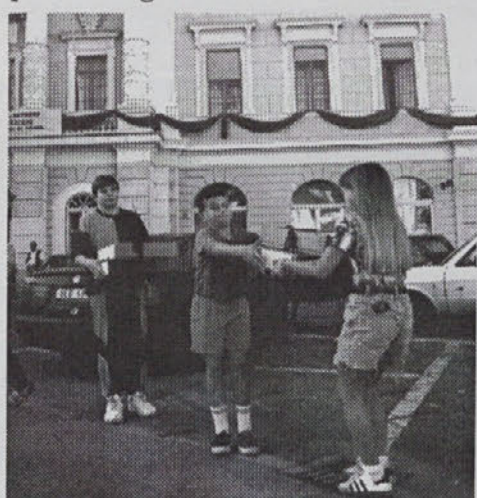
Ravnateljica Arhiva Maruša Zagradnik nam je ponovno zatrdila, da je zahtevala le urejene pogoje. Sedaj, ko je temu zadoščeno, pa se že vrstijo pogovori, bolje rečeno, dopisi o možni statusni obliki piranskega arhiva.

Urad za finance in družbene dejavnosti občine Piran je glede znane pobude občinskega sveta o ustanovitvi Mestnega arhiva Piran kot samostojnega javnega zavoda, poslal občinskemu svetu nekaj osnovnih informacij o aktivnostih na tem področju. Avgusta letos so zaprosili Ministrstvo za kulturo RS naj ugotovi, ali so izpolnjeni zakonski pogoji, da bi enota arhiva v Piranu lahko po formalni ustanovitvi začela s samostojnim delom. Hkrati so zaprosili Ministrstvo za pojasnila glede financiranja redne dejavnosti morebitnega osamosvojenega zavoda.

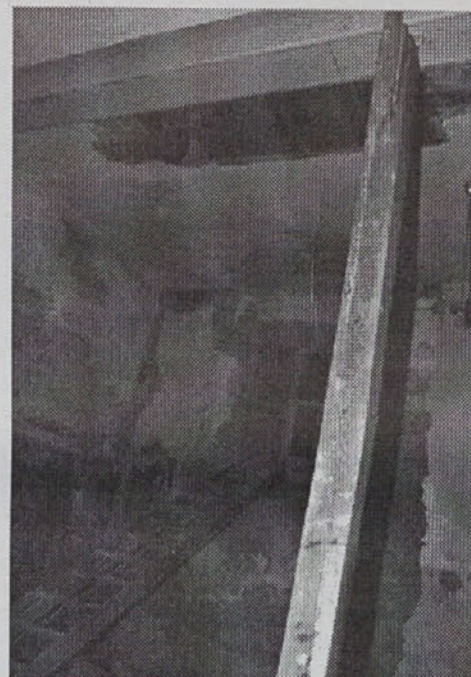

Z ministrstva oz. pravne službe so odgovorili, da bo treba konkretnije odgovore na ta vprašanja iskati v pripravljajočem se zakonu o arhivskem gradivu in arhivih ter tudi v nacionalnem kulturnem programu, ki je prav tako šele v osnutku.

Priporočajo, da se pobuda odloži oziroma preoblikuje v predlog za ustanovitev samostojne enote v okviru Pokrajinskega arhiva Koper in s tem predalo žogico občinskim svetnikom.

Mestni arhiv Piran ima dolgo častitljivo zgodovino, ki sega že v predbeneško dobo. Beneška oblast v Piranu je hranila arhivsko gradivo v prostorih občinske stavbe. Ko so to stavbo leta 1877 podrli, da bi na istem mestu zgradili novo, v isti namen, je bilo gradivo preneseno v Kazino, to je v današnje Mestno kavarno. Leta 1877 je bil uradno ustanovljen Mestni arhiv Piran (Archivio antico). Po tem obdobju so gradivo večkrat prenašali sem ter tja. Arhiv je bil tudi v sodni palači vse do leta 1954 in istega leta je bil prenesen v stavbo Mestnega muzeja. Občinski ljudski odbor Piran je za svoje območje s sklepom 28. oktobra 1955 ustanovil samostojni Mestni arhiv. Leta 1966 so ustanovili Pokrajinski arhiv Koper. Zaradi boljše službe varstva arhivskega gradiva na obalnem območju se je 1. aprila 1974 Pokrajinskemu arhivu Koper priključil še Mestni arhiv Piran. Sklep o tem je 10. januarja 1974 potrdila tudi skupščina občine Piran.

Pripisi k slikam:

- Župan Franko Fičur: "Ta ključ ostane v Piranu."
- Obiskovalci in gosti na slovesnosti
- Simbolična selitev arhiva
- Stari prostori arhiva
- Arhiv na novi lokaciji
- Sergij Pelhan, minister za kulturo RS svečano odpira vrata novih prostorov piranskega arhiva v Župančičevi ulici.
- Primopredaja dela prostorov Minoritskega samostana, v katerih je začasno domoval arhiv.

Na sliki: Maruša Zagradnik, ravnateljica Pokrajinskega arhiva Koper, pater Marjan Vogrin, minoritski samostan, Pero Zovko, dipl. pravnik, občina Piran in Marjan Križman, delavec Pokrajinskega arhiva Koper

Maruša Zagradnik SODOBNI PROSTORI ZA PIRANSKO ARHIVSKO DEDIŠČINO

V preteklih obdobjih je bila skrb širše družbene skupnosti za arhive dokaj deklarativna in se je končala takoj, ko smo arhivski delavci postavili zahteve po ustreznih prostorih, to je po zagotovitvi arhivskih skladišč za hrambo in tekoče prevzemanje arhivskega gradiva v arhive. Arhivsko gradivo je zato v arhivih kot ustanovah, katerih poslanstvo je očuvanje pisne dediščine, zaradi neustrezne hrambe utrpelo poškodbe, na terenu je ostajalo in izginjalo gradivo, ki ga zaradi utesnenosti nismo mogli prevzemati. To je toliko usodnejše za Primorsko, zlasti za njen obalni predel, ki je tekom stoletij doživel specifičen zgodovinski razvoj.

Piranska občina je v primerjavi z ostalimi že stoletja posvečala arhivskemu gradivu nadpovprečno pozornost. Že leta 1877 je ustanovila stari mestni arhiv kot samostojno ustanovo in mu predala v hrambo arhivsko gradivo mestne občine. Tako je v Piranu ohranjeno dragoceno gradivo od 12. stoletja dalje. Žal je bilo to gradivo dolga leta neustrezno hranjeno v prostorih Minoritskega samostana, kjer je neprimerna mikroklima povzročala na gradivu nepopravljive poškodbe. Violičasta plesen je nezadržno uničevala in "požirala" pisavo. Posamezne listine so bile kar nekajkrat restavrirane, a so se v neustreznih prostorih znova okužile in nezadržno propadale. Ob nizkih zimskih temperaturah leta 1986 je 140 kronično vlažnih vicedomskih knjig dobesedno zmrznilo. Sušenje, mikrofilmanje in restavriranje so ukrepi, ki jih Pokrajinski arhiv Koper sicer izvaja, so pa dragi, zamudni in so bili žal neučinkoviti, saj se je gradivo vračalo v neustrezne mikroklimatske pogoje, kjer se je proces propadanja nadaljeval.

Arhivski delavci smo v imenu strokovne etike zavezani, da poskrbimo za neokrnjeno hrambo in ohranitev teh pomnikov zgodovinske preteklosti. Vodstvo Pokrajinskega arhiva je zato v preteklosti sprejelo nekaj nujnih ukrepov, ki so bili s strokovnega gledišča neizbežni in utemeljeni. S psihološkega stališča občanov občine Piran so bili ti ukrepi, tudi zaradi zavejujočih razlag posameznikov, nesprijetljivi. Prevladal je strah pred odtujitvijo pričevalcev piranske večstoletne identitete, strah pred trajno odselitvijo arhivskega gradiva iz mesta, v katerem je nastalo.

Uskladiti te interese se je zdelo neizvedljivo. Toliko bolj je zato izjemno dejanje občine Piran, ki je uspela uskladiti želje svojih občanov in zahtevne standarde arhivske stroke. Z obnovitvijo zgradbe v središču Pirana je zgradila arhiv, ki se lahko postavi ob bok modernim arhivom v svetu. V teh prostorih, ki zadoščajo zahtevam glede trdnosti stavbe, protipožarnim normam, v katerih je zagotovljena preprečitev vdora vode, imajo ustrezno statiko, ustrezne mikroklimatske pogoje ter so dostopni uporabnikom in istočasno primerno zavarovani pred vplomi in tatvinami, je zagotovljena hramba arhivskega gradiva na nivoju, kot ga poznajo zahodne razvite družbe, ki se zavedajo pomena pisnih virov kot pričevalca identitete naroda in kraja, v katerem je nastal.

Občina Piran si je z arhivom zgradila tudi turistični objekt najvišje kvalitete. Strokovni delavci arhiva bomo vsekakor delovali tako, da bo postal arhiv del turistične ponudbe na najvišjem kulturnem in intelektualnem nivoju.

SO MENJALNICE VARNE PRED ROPARJI?

Zadnji primer ropa v lucijski menjalnici ARTUS je pokazal, da bodo v menjalnicah morali bolj poskrbeti za lastno varnost. Bi nepridiprava sprožila usodni strel? Ivan Medved: "Zahteval bom javno objavo polnega imena in priimkov roparjev!"

Človek, ki ima to smolo, da doživi oboroženi rop, mora biti zelo zbran, kajti vsak nero-den gib je lahko usoden. Prav v primeru ropa v lucijski menjalnici ARTUS, ki se je zgodil 25. oktobra ob 18.30, ko sta dva mlada drzna mladeniča 19-letni Lado Š. iz Lucije in njegov pajdaš 21-letni hrvaški državljani Milorad Č. iz Umaga, hotela na lahek način priti do denarja. Kaj bi bila fanta sposobna storiti, če jima scenarij, ki sta si ga zasnovala, ne bi uspel? Če bi se jima žrtev upirala? Opažena sta bila, ko sta si že dopoldne ogledovala teren, vendar tega nihče ni vzel tako resno, saj se ljudje vedno sprehajajo sem ter tja in si ogledujejo izložbe.

"Zamaskirana sta planila v menjalnico. Tresla sta se kot šiba na vodi. Eden mi je nastavljal pištolo na senco in kaj sem mogel napraviti drugega kot to, da sem jima odprl blagajno. Celo polivinilaste vrečke, ki sta jo prinesla seboj nista bila v stanju sama odpreti. Ko sem jima odprl blagajno sta predal obrnila in denar stresla kar na tla. V hitrici sta si nabrala okoli 400 tisoč tolarjev in za koli 500 tisoč tolarjev tujih valut. Poskušal sem se obuladati, delovati "očetovsko", kajti slutil sem, da gre za mlada človeka, ki sta zašla na stransko pot. Bal sem se, da bo prišlo do najhujšega. Sele naslednji dan sem se zavedal, kaj vse bi se mi lahko zgodilo. Kar dve noči nisem mogel spati. Ta dogodek mi bo ostal v slabem spominu skozi vse življenje", nam je pripovedoval Ivan Medved, lastnik menjalnice Artus iz Lucije.

"Ko smo opravili inventuro ropa, smo ugotovili, njun natančen plen v vrednosti 912 tisoč SIT. Drobizja nista pobrala, pa tudi stotak nemške marke je ostal nedotaknjen. V hipu sta zbežala v že nekoliko temno noč."

Nikogar nikjer

Prav čuden splet okoliščin. Kot nalašč v tem času ni bilo nikogar v neposredni bližini, ki bi opazil rop in javil policiji. Roparjev na začetku nista opazili niti cvetličarki, ki sta se v zadnjem prostoršču istega lokala mirno pogovarjali. Šele proti koncu sta zaznali, "da se dogaja nekaj čudnega". Roparja sta jo medtem že popihala.

Uspešna policija

Policija, ki v takšnih primerih sicer ne more delati čudežev, je bila tokrat zelo uspešna. Potem, ko so jo poklicali iz menjalnice, so pridrveli fantje v modrem in začeli z obsežno preiskavo in zasledovanjem domnevnih roparjev. Pri tem, ko se ne ve kdo bi to lahko sploh bil, pride prav spisek oseb, ki so se že pregrešile zoper red in zakon. Kot je znano, so oba fanta hitro zasledili in sedaj čakata na pravično kazen. Zakon ne dopušča objave polnih imen in priimkov domnevnih storilcev kaznivega dejanja dokler niso pravomočno obsojeni. Občanov to sicer tako ne moti, saj se med seboj pogovarjajo o storilcih in navajajo njihova točna imena.

Je za varnost res poskrbljeno?

Naj dodamo, da je tudi oropana menjalnica ARTUS opremljena tako kot velevajo predpisi. Pa vendar,

Oropana menjalnica Artus v Luciji

Menjalnica Publikum, ki so jo po ropu dobro zavarovali

lahkoten skok čez menjalniški pult daje misliti, da bo treba v ustanovah, kjer se "vrti denar", veliko bolj poskrbeti za varnost. Za to mora prvenstveno poskrbeti lastnik oz. upravljalca menjalnice. "Neprebojno steklo me ogromno stane. Tega denarja nimam", nam je povedal menjalec v neposredni bližini, ki se boji, da bo v vne-mi napadov na menjalnice on naslednji na vrsti. Sicer pa, kako se upreti orožju? Denar, ki ga odnesejo roparji ni vreden človeškega življenja. Toda po tej logiki tudi ne pridemo daleč. V piranski občini je poleg A Banke v Luciji to že tretja menjalnica (Publikum v Piranu in Luna v Portorožu) ki je doživela roparski napad. Samo v Luciji je v zadnjem času zraslo kar pet menjalnic in ne bi si upali trditi, da je za njihovo varnost popolnoma poskrbljeno. Po sistemu "pokličite policijo, ko vas oropajo", brez neposredne komunikacije alarmnega sistema, je veliko težje zaslediti roparje in njihov plen. (FK)

S SOČUTJEM DO PADLIH ZA SVOBODO

Tudi v Sečovljah se vsako leto ob dnevu mrtvih spomnijo na ljudi, ki so nekoč žrtvovali svoja življenja za svobodo

Ob spomeniku padlih za svobodo pri OŠ Sečovlje, ki so ga tam postavili 3. julija 1960, na katerem je vklesanih 17 imen talcev in umrlih v NOB, so se zbrali in poklonili njihovemu spominu preživeli borci NOB, krajanji, učitelji in učenci OŠ s slovenskim in italijanskim učnim jezikom. Med njimi je bil tudi Anton Lipovec iz Parecaga, ki se je v takratnem burnem obdobju uprl stalinizmu.

Grobovi in spomeniki padlih v narodno-osvobodilni vojni so raztreseni po vsej naši domovini, pa tudi v zamejstvu. Zdi se, da jih je mati narava letošnjo jesen še posebej oplešala s svojimi prečudovitimi barvami. "Svobodo smo si priborili s puško v roki, v naših gozdovih in nihče nam je ni podaril. Naša zemlja je prepojena s krvjo naših najboljših sinov. Zato moramo svobodo braniti vsak dan s pridnim učenjem, ustvarjalnim delom, ljubeznijo in medsebojnim spoštovanjem."

Spomenik padlim v Sečovljah je zgled urejenosti in negovanja tradicije spominskih komemoracij, čeprav moramo žal hkrati ugotavljati, da povsod ni tako. Mnogi spomeniki preteklosti so zapuščeni in so postali celo kamen spotike, čeprav si tega ne zaslužijo. Vsaj iz spoštovanja do umrlih ne.

Venec na spomenik padlih borcev za svobodo je položila delegacija ZZB NOV Sečovlje

Slika: Franc Krajnc - Informa

Prodaja prostorov bivše piranske bolnišnice OBČINA DOBILA TOŽBO

Višje sodišče v Kopru je 26. oktobra 95 razsodilo, da Občini Piran ni treba plačati 1,9 milijona DEM v toolarski protivrednosti Ministrstvu za zdravstvo oz. Splošni bolnišnici Izola za nekdanjo staro bolnišnico v Piranu, ki naj bi jo kot tujo stvar Občina pred nedavnim prodala firmi JP TRADE d.o.o. iz Portoroža. Pravnomočna sodba v prid Občine Piran, ki jo je zastopal odvetnik Rok Munih, je tako tudi odgovor na precej časa odprto vprašanje kdo in kdaj je bil upravljalca in lastnik stavbe nekdanje bolnišnice v Piranu. Sodišče prve stopnje je namreč, kot piše v izreku sodbe, nepopolno ugotovilo dejansko stanje, saj ni ugotavljalo, kdo je upravljal z Bolnišnico Piran ob sprejemu Zakona o zavodih. Po tem zakonu je namreč od 1.4. 1991 premoženje obstoječih delovnih organizacij s področja zdravstva postalo last ustanovitelja. To pa je bila Republika Slovenija oz. Občina, čeprav je s tem premoženjem v času prodaje upravljal bolnišnica Izola. Tožeči stranki, Ministrstvu za zdravstvo - Splošna bolnišnica Izola, ki jo je zastopalo Javno pravobranilstvo RS, je višje sodišče naložilo tudi plačilo stroškov postopka v znesku 177.698,00 SIT z zakonitimi zamudnimi obrestmi od 22. 8. 95 dalje.

PROGRAM PHARE

Tudi občina Piran kandidira za sofinanciranje Programov PHARE in sicer za področje varstva okolja. Ministrstvu za znanost in tehnologijo - Oddelku za tujo tehnično pomoč v Ljubljani, so dostavili predloge projektov iz Občine Piran za kandidiranje za sofinanciranje v okviru Programa PHARE. Gre za tri programe, ki se nanašajo na varstvo okolja: Sanacija in razširitev sanitarne deponije komunalnih odpadkov občine Piran, Izgradnja novega kanalizacijskega sistema in lokalnih čistilnih naprav po vaseh v občini Piran ter sanacija, modernizacija in razširitev čistilne naprave v Piranu. Občina je zaprosila Ministrstvo, naj omenjene predloge vključi v sofinanciranje v okviru PHARE PROGRAMA za leto 1996 oz. obdobje do leta 2000.

SIMPOZIJ EVROPSKIH OBZIDNIH MEST

FRANKO FIČUR, ŽUPAN OBČINE PIRAN SE JE UDELEŽIL SIMPOZIJA EVROPSKEGA ZDRUŽENJA OBZIDNIH MEST NA MALTI

Župan Franko Fičur se je konec oktobra mudil na 5. Simpoziju prijateljskega kroga obzidnih mest (Walled Towns Friendship Circle). Na letošnjem simpoziju na Malti so udeležence pozdravili tudi predstavniki malteških oblasti.

Priprave na srečanje so se vrstile od zadnjega simpozija, ki je bil lani v Derryju na Severnem Irskem, dalje. Program in predavanja so dorekli na seji izvršnega odbora - kot član je bil med dvanajstimi udeleženci prisoten tudi župan Pirana spomladi v Leprou v Belgiji, in sicer na podlagi predlogov, ki so jih poslala obzidna mesta. Še zadnja usklajevanja pa so se vršila na včerajšnji popoldanski seji izvršnega odbora, ki ji je prav tako prisostvoval Franko Fičur.

Po temah predavanj, predstavljenih na srečanju na Malti bi lahko sodili, da si obzidna mesta prizadevajo za okolju prijazen turizem ter iščejo možnosti preživetja s trženjem kul-

ture in turističnim marketingom med samimi obzidnimi mesti. Udeleženci so poslušali tudi uvodno predavanje "Vzpostavljanje povezav oz. mrež, da bi dosegli okolju prijazna mesta".

Na letni generalni skupščini je bila poleg volitev funkcionarjev na dnevnem redu tudi pomembna točka za tista mesta, ki bi se rada pridružila tej organizaciji, in sicer vzpostavitev statusa pridruženega članstva. Po tem predlogu bi se Prijateljskemu krogu obzidnih mest lahko pridružila tudi druga stara mesta in občine ter prijateljska ali pobratena mesta le-teh. Interes za to je velik tudi pri nas v Sloveniji. Dve taki mesti, ki sta izrazili željo, da bi se vključili v to evropsko organizacijo sta drugi dve mesti, ki sta poleg Pirana v Skupnosti starih mest, in sicer Ptuj in Škofja Loka. Pričakovati je, glede na številne želje tudi v drugih državah, da bodo zato članice podprle predlog pridruženega članstva in vnesle to dopolnilo v svoj statut.

NADA ZAJC

Hoteli Palace Portorož JAVNA PRODAJA DELNIC ŽE DECEMBRA

Konec oktobra so Hoteli Palace dobili prvo soglasje Agencije za prestrukturiranje in privatizacijo, kar jim omogoča začetki z izvedbo programa lastninjenja. Lastnili bodo 2.606.780.000 tolarjev družbenega kapitala. V ta namen bodo izdali 2.346.102 delnic, katerih prodajna cena bo 1.112,00 tolarjev. Poleg zakonsko določenega prenosa na sklade so 20 odstotkov vrednosti družbenega kapitala namenili upravičencem iz interne razdelitve, nadaljnjih 10 odstotkov pa upravičencem do notranjega odkupa. Oboji bodo lahko certifikat vložili v mesecu novembru. Decembra pa nameravajo 30 odstotkov vrednosti družbenega kapitala ponuditi državljanom Slovenije v javni prodaji delnic.

"Hoteli Palace imajo dobre možnosti za nadaljnji razvoj," meni Danilo Daenu, generalni direktor Hotelov Palace. V letošnjem letu so namreč pridobili v

dolgoročni zakup del plaže, kar bo za njihove goste v času sezone vsekakor dobrodošla ugodnost. Dolgoročni razvoj podjetja pa so zasnovali na Termah, saj bodo kmalu začeli izkoriščati tudi termalno mineralno vodo. Analize vode iz vrtine so namreč pokazale, da je ta zelo kakovostna. S potrebno prenovo hotelsko-gostinskega dela podjetja nameravajo tako ustvariti sodobno zdravilišče s celoletno ponudbo, ki bo v prihodnje namenjena tudi zahtevnejšim domačim in tujim gostom.

Kot je znano, Stari hotel Palace v lastninjenje ni zajet: Je namreč kulturni spomenik, zato ga je bilo potrebno izločiti iz otvoritvene bilance. Lastništvo so prenesli na občino Piran. Ta ga je oddala v najem in upravljanje podjetju Imperial Palace, katerega ustanovitelja sta podjetji Toncity Pacifik Investicije in Hoteli Palace, poroča mariborska agencija PR + RM.

LEPI SPOMINI NA ŠOLO

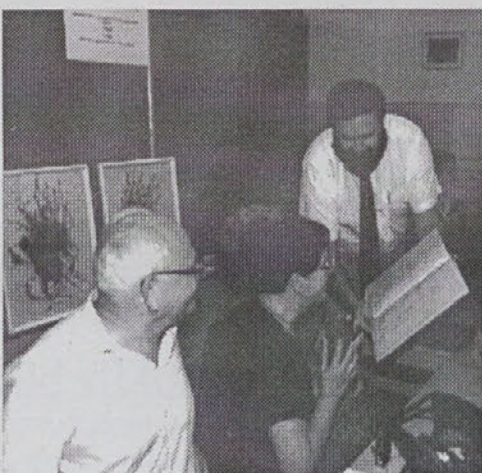
V soboto, 23. septembra so se v stari učilnici Srednje zdravstvene šole v Piranu ponovno srečale nekdanje sošolke, ki so pred tremi desetletji maturirale kot prva generacija te šole. To so bile **Marija Brelih, Marija Cek, Silva Grbac, Marija Gruden, Jožefa Jagodic, Silva Jamnik, Lidija Jug, Nataša Komel, Anica Ljubič, Nives Luin, Minka Maček, Vida Močnik, Anica Nemanič, Mira Novakovič, Diana Pliško, Marija Prepotnik, Milka Prosen, Erna Potočnik, Slavica Savtič, Jerica Štelcer, Kristina Štelcer, Vida Tomšič, Irena Ugrin Lidija Vidmar in Milena Zupan. Razredničarka je bila Marija Nikolič.**

Na srečanju ob 30. obletnici mature jih je pozdravil sedanji ravnatelj šole **Danijel Pokleka** in malce pokukal tudi v takratno redovalnico, kjer še vedno stoji vse črno na belem. Rubrike, kjer profesorji vpisujejo izostanek od pouka, niso bile videti tako polne kot so v današnjih redovalnicah, je poudaril ravnatelj. No, tu in tam se najde kakšen opomin zaradi klepetanja, prepisovanja, prišepetovanja...

Po krajši slovesnosti so se sedaj že izkušene zdravstvene delavke, večina

jih je ostala zvesta svojemu poklicu, podpisale na listo prisotnih in obljubile, da bodo prišle tudi na proslavo ob 40. obletnici šole, ki bo predvidoma čez dve leti. Šola je namreč že prej začela s svojim poslanstvom. Prirejali so različne tečaje. Morda se bo morala do takrat že seliti (v Izolo?), ker bodo samostan vrnilo Mi-noritom.

Foto: Franc Krajnc- INFORMA

VISOKA STROKOVNA ŠOLA ZA PODJETNIŠTVO

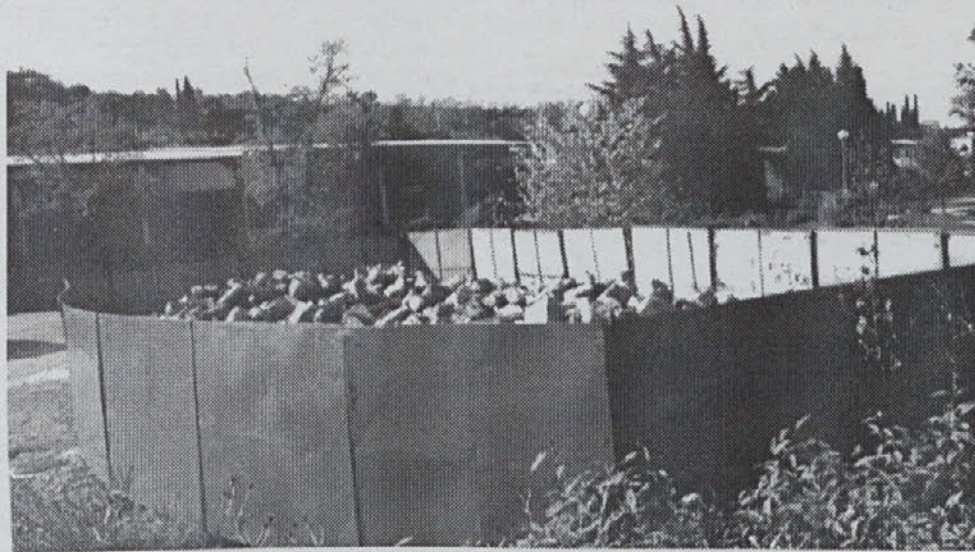
Združenje podjetnikov Slovenije (predsednik: Franc Zavodnik) si je na svoji lanski ustanovni skupščini med programskimi cilji zastavilo nalogo, da ustanovi Podjetniško akademijo kot obliko in institucijo rednega in funkcionalnega usposabljanja podjetnikov in bodočih rodov za podjetništvo.

Ustanovitev samostojnega visokošolskega zavoda - Visoke strokovne šole za podjetništvo - Podjetniška akademija - naj bi, kot so zapisali v sklepe, imela sedež v Portorožu.

Da so potrebe po tovrstnem usposabljanju zares velike, kaže tudi podatek, da ogromen na novo nastali podjetniški potencial nima v Sloveniji nobene specializirane visokošolske institucije za izobraževanje v podjetništvu.

Predvidevajo, da bo visokošolsko zavod za podjetništvo ustanovljen decembra letos, pričetek študija pa je načrtovana za šolsko leto 1996/97.

Bo iz tega kdaj spet nastala železničarska hiša?

KAMENJE ŠE ČAKA

Delavci Javnega komunalnega podjetja Piran so ob nedavnem rušenju železničarske hiške v Luciji (na tem mestu je sedaj že zrasel nov lep stanovanjski stolpič) obljubili, da bodo skrbno spravili stare kamnite bloke in postavili podobno hiško nedaleč proč tik ob restavraciji Koblar v Seči.

Ribolov

ULOV MANJŠI, PONUDBA ZADOVOLJIVA

Indeksi ulova, ki jih je izračunal Statistični urad R Slovenije, kažejo, da so slovenski ribiči do konca septembra '95 spravili v svoje mreže 1.257 ton morskih rib, glavonožcev in školjk, kar je v primerjavi z enakim devetmesečjem lani 19 odstotkov manj.

Slab je bil tudi septembrski ulov: 143 ton ali 50 odstotkov manj. Do konca septembra so ulovili 1.212 ton rib (Indeks 80), 34 ton glavonožcev in rakov ter 11 ton školjk (Indeks 42).

Kljub slabemu ulovu v ribarnicah ni bilo čutiti pomanjkanja, saj nezadnje Slovenci v povprečju pojedemo zelo malo rib. Častna izjema so seveda Primorci, ki si skorajda ne morejo predstavljati obroka ali "fešte" brez ribje pojedine. Pomanjkanja rib niso čutili niti gostilničarji, ki se tako ali tako znajdejo po svoje. Dovolj je, če poznaš zasebnega ribiča.

ULOV CIPLJEV ZAUPAN DRUŠTVU POKLICNIH RIBIČEV

Letošnji razpis za ulov cipljev v portoroškem zalivu je bil seveda deležen precejšnje pozornosti, še posebej zaradi uspešnega lanskoletnega ulova. V konkurenci več ponudnikov, med temi je bila tudi izolska Riba, so pravico do ulova dobili člani društva poklicnih ribičev slovenske obale (51 jih je), ki seveda že upajo, da se bodo ciplji sploh prikazali.

PREJELI SMO:

IZJAVA DRUŠTVA ZA KULTURO BIVANJA

Društvo za kulturo bivanja je na svoji seji 4. oktobra obravnavalo bivalne razmere v piranski občini v minuli turistični sezoni. Z zadovoljstvom opazamo, da so občinske službe letos bolj kot v preteklih letih poskrbele za čistočo, vendar je bil smrad, posebno v okolici gostinskih lokalov v mestnem jedru, pogosto zelo moteč.

Nekoliko boljšim razmeram na tem področju pa je letos pripomoglo tudi deževno veme.

Na področju hrupa pa je stanje vse bolj pereče, zato društvo zahteva, da vsi pristojni organi že danes pričnejo z izvajanjem ukrepov, da bodo v bodoče, predvsem pa v prihodnji turistični sezoni razmere znosnejše.

Opazamo, da je delo komunalne inšpekcije osredotočeno predvsem na prometne težave, ob tem pa ostajajo nesankcionirane kršitve na drugih področjih. Predvsem gre za neupoštovanje tistih določil v zakonih, odlokih in pravilnikih, ki so območje piranske občine spremenile v neprijazno hrupno okolje: kršitve obratovalnega časa lokalov, hrupne prireditve, neprimerne ventilacijske oziroma klimatske naprave in drugi izvori hrupa so bili letos tarča skupne kritike občanov, hotelirjev in turističnih gostov.

Letos je Republiška Vlada sprejela:

1. Pravilnik o merilih za odločitev obratovalnega časa gostinskih lokalov (UL št. 15-16. III. 95)
2. Uredba o hrupu v naravnem in življenjskem okolju (UL št. 45 45, 4. VIII. 95)

Oba dokumenta dajeta državnim in občinskim organom še dodatno možnost učinkovitega ukrepanja. Žal opazamo, da na odgovornih mestih še vedno vlada prepričanje, da je hrupno in neurejeno okolje nujno zlo turističnega kraja. Drugače si ne moremo razlagati dejstva, da se še vedno izdajajo dovoljenja za dejavnosti, ki so izrazito neprijazne do okolja, ter da se kronične kršitve nagrajuje, namesto, a bi se jih preganjalo. Zopet je potrebno jasno in glasno povedati, da smo stalni prebivalci in turisti, od katerih je odvisno naše gospodarstvo, enako zainteresirani za kvaliteto okolje. Na drugem bregu pa so interesi hitrega zaslužka na škodo občanov, okolja in dolgoročnega razvoja.

Dokler bo oblast interese posameznikov prikazovala kot skupni interes in dopuščala kršitve zakonov ter odlokov bo naš turizem reven, kvaliteta bivanja v naši občini pa nizka.

Društvo za kulturo bivanja Piran

predsednik ŽARE LIPUŠČEK

PETEK IN ŠE TRINAJSTI POVRHU

Petek, 13. oktobra bi lahko bil usoden za mlade fante iz Lucije, ki so si okoli polnoči dali duška s hitro vožnjo po Liminjanski cesti v Luciji. Okoli polnoči je močno zaropotalo in avto se je kar na ravni cesti znašel na strehi. Neizkušeni šofer in mlada spremljevalca so z manjšimi praskami komajda zlezli iz avtomobila. Očitno je voznik precenil svoje vozniške sposobnosti in zavozil v zid bližnje hiše, od tam pa ga je vrglo nazaj na cesto.

Policija je vse lepo zapisala, sledila bo kazni, še največji šok pa so doživeli starši.

BERLINČANI V PIRANU PIRANČANI V BERLINU

Teden od 22. 9. do 29. 9. 1995 so piranski gimnazijci preživeli v gosteh pri dijakih III. gimnazije Berlin.

Piranska gimnazija se je preteklo šolsko leto pobratila s III. gimnazijo v Berlinu. Pobrateni dijaki so prvi teden junija preživeli skupaj, ko so nemški gimnazijci prišli v Piran. Bivali so pri družinah piranskih dijakov. Ker je bilo "junijsko" bratenje uspešno, zabavno in nadvse prisrčno, smo se odločili, da to ponovimo. Tokrat pa smo bili Pirančani povabljeni v Berlin. Živeli smo pri družinah dijakov, katere smo gostili. Tudi "septembrsko" bratenje je bilo zanimivo, morda celo bolj posrečeno kot "junijsko". Berlinčani so nas sprejeli odprti rok in nam predstavili evropsko, svetovno metropolo, kot jo doživljajo oni sami; kot svoje mesto doživljajo najstniki. Ogledali smo si znamenitosti Berlina: Brandenburška vrata, Reichstag, Fernsehturm, Alexanderplatz, cerkev "Šminka & Pudernica", najdražjo ulico Kurdamm, postajo Zoo in predvsem ostanke znamenitega Berlinskega zidu.

Ves teden smo imeli zapolnjen program - vsak dan izleti in doživetja. Odpeljali smo se v Dresden, mesto, katerega so konec 2. svetovne vojne zavezniški zračniki v prah. Ogledali smo si tudi Potsdam, berlinsko okrožje gradov.

Berlinčani pa so nas povabili na predstavo "Shakespeare & Rock'n'roll", musical, ki je trenutno najbolj obiskana in gledana predstava v Berlinu.

Ob vsem dogajanju pa smo našli čas za obisk pri županu okrožja Koepenick, kamor II. gimnazija spada. V tem času pa so nam pripravili najbolj nepričakovano presenečenje: dve uri pri pouku. Tako smo začutili utrip berlinske gimnazije in v njej iskali (in tudi našli) razlike in podobnosti s svojo. Ugotovili smo, da je III. gimnazija Berlin taka, kot jih vidimo

v vseh filmih - velika šola, po zunanosti veličastna, znotraj z dolgimi hodniki, ob stenah garderobne omarice. Število učencev v njihovih razredih je večje, zato imajo pouk ločen po skupinah v različnih učilnicah. Najbolj pa nas je presenetilo, ko so nam povedali, da imajo samo šest tednov poletnih počitnic, zato se njihovo šolsko leto prične že z drugim tednom avgusta.

Od berlinskih prijateljev smo se poslovili na plesu, ki so nam ga pripravili v slovo. Berlin smo zapustili z najlepšimi vtisi in zdaj le še čakamo junij, ko bodo Berlinčani spet prišli v Piran.

NEŽA Č. LIPOVEC & TEJA ČELHAR

POMAGAJMO FLIPU!

Plesno-akrobatska skupina FLIP iz Pirana sodi med redke piranske športne klube, ki izredno uspešno nastopa v svetu in hkrati tudi na tak način promovira občino Piran in Slovenijo.

Nastop skupine deklet na 10. svetovni Gymnaestradi je navdušil tudi organizatorje 35. festivala Blume di Canaria s Kanarskih otokov, ki so skupino dvajsetih deklet povabili na ta tradicionalni festival, ki bo tam od 28. novembra do 4. decembra letos. Deklicam je zmanjkalo nekaj denarja, zato iščejo sponzorje, ki bi jim bili pripravljene prisrčno pomagati. Potrebujemo še kakšnih 30 tisočakov SIT.

Žiro račun FLIP Piran: 51410 - 678 - 82501 Telefon: 066/75-574 (Stasja Mehora)
Hvaležne bodo za prispevke.

DEMONTIRALI ANTENO

10-kratna zmanjšana moč oddajnika

Po naročilu RTV - Oddajniki in zveze, so delavci mariborske firme Miometal v četrtek, 9. 11. 95, s pomočjo helikopterja razstavili eno od dveh belokriških anten. Tista, ki je še ostala pa služi kot nosilec telefonskih anten, nam je povedal Dušan Zadnik, ki je na oddajniku zaposlen.

Radijski oddajniki Beli križ so zaradi nikoli znanstveno dokazanega pogubnega sevanja, bili predmet žolčnih razprav na vseh koncih in krajih. O tem je razpravljala tudi piranski Občinski svet, ki zahteva trajno premestitev vseh elementov sevanja oz. oddajnikov z Belega križa. RTV je takorekoč s predvojnne jakosti 300 kilovatov najprej zmanjšala jakost na 100 kilovatov in naposled vsega na

10 kilovatov. Jakost sevanja je tako zmanjšana za 30 oziroma 10 krat! S tem se je tudi zelo zmanjšala slišnost italijanskega programa. Prej je bilo moč slišati radijsko besedo v italijanski v dobršnem delu Hrvaške, Dalmacije in Italije. Sedaj pa le v ožjem območju.

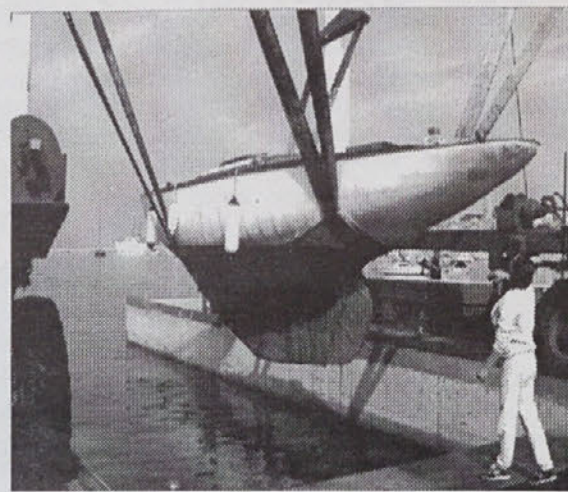
RTV nikoli nihče ni vprašal za soglasje za gradnjo hiš ob oddajniku, saj je znano, da je tam najprej nastal oddajnik in šele nato so okrog anten zrasle stanovanjske hiše. No, kljub vsemu bodo odslej tamkajšnji stanovalci imeli mir in jih oddajnik, ki deluje na UKV sistemu, ne bo več motil.

Neki sosed, ki se je sicer zelo pritoževal zaradi motenj, je telefoniral na oddajnik, da mu je zračni vrtinec helikopterja razmajal streho. Zares zanimiva silna moč helikopterja.

SPLOVILI JADRNICO GALEB

V petek, 27. oktobra so v izolski marini slovesno splavili 10-metrsko jadrnico Galeb, zgrajeno leta 1936 v Trogirju, ki sta jo piranskemu muzeju Sergej Mašera podarila znana slovenska baletnika Pia in Pino Mlakar. Svečanost je bila toliko bolj prisrčna, ker sta se je kljub letom - Pino jih ima 88, Pia pa 2 manj - plesalca osebno udeležila. Skoraj 60 let star Kuter, ki ga je Pino Mlakar kupil ženi ob rojstvu prvega otroka, je edini še ohranjeni primerek nekdanjega jugoslovanskega regatnega razreda M6.

Slika in besedili: A. Žnidarčič

SLOVESEN NAKUP PRVEGA ZVEZKA ZVEZEK JE OTROKOV DOLGOLETNI SPREMLJEVALEC

Že predšolske otroke v vzgojno varstvenih zavodih (vrtcih) učijo spretnosti, ki jim bodo koristile, ko bodo prestopili prag prve učenosti.

V prvih dneh pouka ste lahko po lucijskih ulicah srečali skupine otrok iz oddelkov priprave na šolo, ki so strumno korakali v knjigarne. To ni bil običajen obisk prodajalne s knjigami, papirji in svinčniki, marveč slovesen nakup prvega zvezka. Ker bo zvezek otrokov dolgoletni spremljevalec na poti v učenost, so menile vzgojiteljice, da bi bilo prav ta dogodek obeležiti s posebnim čustvenim doživetjem.

Vsak otrok si je lahko po svoji presoji izbral, v pestri izbiri lepo oblikovanih zvezkov, tistega zase.

Program priprave na šolo obsega tudi uporabo zvezka. Naši bodoči šolarji se sicer ne bodo učili pisanja črk in čitanja (to je domena programa 1. razreda), bodo pa v ustvarjalni igri pridobivali znanja, spretnosti in navade. Posebno pozornost bomo še vedno posvečali razvijanju govornega in jezikovnega izražanja in pospeševanju razvoja besednjaka. Pridobivanje osnov za računanje bomo utrjevali v spoznavanju količinskih odnosov in količinskih pojmov. Razvi-

janje senzomotoričnih spretnosti, ki so osnova za obvladovanje svinčnika oz. pisala bomo urili v vzgojnih vsebinah gibalnih vaj, različnega telesnega razgibavanja z vajami za urjenje ramenskega, komolčnega sklepa in z vajami spretnosti roke in prstov (rezanje, gnetenje, oblikovanje, striženje, mečkanje ipd...)

Za pridobitev teh veščin je pomembna tudi otrokova sposobnost orientacije v prostoru, na tabli, v zvezku, na listu, na sebi oz. na drugi osebi. Ves čas bomo seveda razvijali sposobnost dobrega opazovanja in usmerjanja aktivnosti oz. pozornosti. Otroci z zaznavnimi težavami pa bodo lahko to svojo prehodno, razvojno šibkost ublažili s pomočjo posebnih korektivnih vaj pisanja.

Da bo prehod iz vrtca v šolo čim bolj spontan, neboleč predvsem pa čustveno ugoden dogodek, se bomo to zadnje šolsko leto pod vrtčevo streho predvsem krepili v socialnih spretnostih in pridobivali ustrezno čustveno zrelost in odpornost.

Ta prvi zvezek bo verjetno zelo zanimivo zrcalo otrokove in vzgojiteljicne dobre volje.

MARTA BESENIČAR

Sporočamo žalostno vest, da nas je v 68. letu starosti zapustil naš dragi

MARCELLO ČERNAC

iz Pirana.

Od njega smo se poslovili na piranskem pokopališču v ponedeljek, 13. novembra 1995.

Vsi njegovi.

Portoroški pomol POTREBNA JE TEMELJITA SANACIJA

Upravljalac portoroškega pristanišča - pomola, Javno podjetje OKOLJE Piran opozarja na problematiko poškodb na nosilni konstrukciji glavnega pomola v Portorožu.

KJE BODO PRISTAJALE LADJE?

Zavod za gradbeništvo - ZRMK iz Ljubljane je pri vizualnem pregledu konstrukcije pomola v Portorožu ugotovil, da so na konstrukciji pomola nastale resne poškodbe, ki zmanjšujejo njegovo nosilnost in trajnost. Poškodbe so nastale predvsem zaradi agresivnega okolja (sol, temperaturne spremembe, izmenično vlaženje in sušenje betona). Najmočnejše poškodbe zaradi korozijskih procesov so nastale na plošči pomola, kjer je k propadanju betona in močno koroziji armature pomagala tudi slaba kvaliteta betona - porozen beton - ter premajhna zaščitna plast betona.

Armatura konstrukcije plošče je zaradi korozijskih procesov na več mestih tudi pretrgana. Tudi na plošči širšega dela pomola so že vidni korozijski procesi. Poškodbe so vidne tudi na prečnih in vzdolžnih nosilcih. Predvsem na prečnih nosilcih so vidne vzdolžne razpoke, ki so posledica korozije armature. Na nekaterih pilotih so vidne vertikalne razpoke in razkrita armatura v področju nihanja vode. Na večjem delu so tudi močno poškodovani ograjni stebrički z robnimi vencami ter stopnice do morja.

Poškodbe pomola so takšnega obsega, da je potrebno pristopiti k čimprejšnji sanaciji objekta, da se zagotovi ustrezna varnost in trajnost objekta. Do pričetka sanacije predlagajo, da ostane zapora za promet z vozili po pomolu in da se na pomolu

(na ožjem delu) ne bi zadrževale večje in strnjene skupine ljudi. To poslednjo omejitev bi bilo možno omiliti, če bi se opravil detajlni pregled plošče in na osnovi dejanske kvalitete betona in efektivnega prereza armature na najbolj kritičnih mestih določila dejanska nosilnost prekladne konstrukcije.

Ministrstvo za promet in zveze, Uprava RS za pomorstvo iz Kopra je 15. junija izdala odločbo, s katero nalaga upravljalcu pomola v Portorožu, da je dolžan čimprej oz. v 30 dneh preskrbeti ustrezno študijo o stabilnosti pomola. V študiji naj bi tudi ocenili vpliv plovil, prevezanih ob pomolu ter tudi to, kakšna plovila so lahko še vedno brez posledic privezana ob pomolu.

V obrazložitvi navajajo, da je bilo ob pregledu ugotovljeno, da so poškodbe armature, betona, plošče in vzdolžnih reber takšnega obsega in jakosti, da je na več mestih nosilnost plošče dokaj zmanjšani neustrezna za prometno obetžbo vozil in množičnega zadrževanja ljudi na pomolu!

Sestal se je tudi Nadzorni svet J. P. OKOLJE in ugotovil, da bi za sanacijo pomola, skupaj s stroški študije, potrebovali 18 milijonov SIT. Tega denarja pa OKOLJE nima.

Boris Kočevar, načelnik Urada za urejanje prostora občine Piran, je v zvezi s potrebno sanacijo glavnega pomola v Portorožu zapisal, da je treba o tem celovito informirati občinski svet. V zasnovah urabniških študij je predvideno, da naj bi bilo pristanišče večjih ladij (tudi gliserja?) na pomolu ob Droginem skladišču soli. Sedanjí centralni pomol v Portorožu pa bi namenili razširitvi ali spojitvi obeh kopaljšč.

Igralnice še tavajo v praznem

"Država naj končno pove kaj hoče napraviti z igralnicami. Status Quo ne koristi nikomur, ne državi, ne delavcem, ne občini", nam je pred nedavnim povedal Ernest Dobravc, direktor portoroške Igralnice. Prirejanje posebnih iger na srečo je povsod po svetu urejeno s posebnimi zakoni, ki največjo pozornost namenjajo predvsem stalnemu nadzoru nad to dejavnostjo. Zelo pomembni so statusna ureditev igralnice, lastništvo, opredelitev kriterijev za dodeljevanje koncesij, delitev dela dobička od posebnih iger na srečo med delavci, ki ne nazadnje tam delajo in ustvarjajo, občino, ki naj bi vlagala nazaj v turistično infrastrukturo in končno tudi državo, ki si bo v slovenskem primeru vzela največji kos igralniške pogače. Lastninjenje torej in z njim pravična razdelitev, dobička in tudi morebitne izgube zaradi previsokih davščin! Naprotno pa razparave, tudi na DZ, zlasti glede Hita, dajejo slutiti, da se v igralnicah dogajajo čudne reči. Kot, da bi bile leglo finančnega kriminala, poneverb in pranja denarja. Morda je kje kaj takega. Povsod pa vendarle ne. Nekoč bo treba javno priznati, da je na primer portoroška igralnica z dobičkom od posebnih iger na srečo zgradila skoraj polovico Portoroža. Sedanjí zastoji v tem pogledu ne kažejo dobro. Turizem se bo brez tega denarja ukvarja le sam s seboj in prelagal probleme razvoja od dane na jutri. Le primer je stari Palace, ki bi ga še pred leti z lahkoto prenovila igralnica.

Splošna plovba spet na dobri poti

Ob uresničevanju Zakona o prevzemu dolgov Splošne plovbe Portorož, si lahko ta kolektiv obeta boljše čase. Morda bo Splošna plovba čez čas sama sposobna vračati dolgove, zlasti Splošni banki Koper. Na kadrovsem področju se ni nič bistvenega spremenilo. Dosedanjega direktorja Alda Krejačiča so ponovno imenovali za direktorja Splošne plovbe. Država si je kot nova lastnica, zavarovala svoje interese z imenovanjem Nadzornega odbora, ki ga vodi nekdanji predsednik IS SO Piran, Andrej Grahor. Če napovedi držijo, bodo postali delni solastniki Splošne plovbe tudi njeni delavci.

STARA HIŠA IN ZAVAJAJOČA TABLA

Stara stanovanjska zgradba Obala 57 v Portorožu (tik ob štiripasovnici nasproti plaže), kjer je dolga leta deloval znani portoroški fotograf Stipe, je že nekaj časa predmet razprav na različnih ravneh.

Najprej zato, ker je zares neurejena in kazi Portorož, saj se dolga leta zanjo nihče ni brigal. Potem tudi zato, ker je bila predvidena za rušenje - tam so namreč nameravali zgraditi hotelski kompleks - znano elipso Vojkov dom. Pozneje tudi zaradi pravomočne sodbe sodišča, ki je omogočilo stanovalcem nakup stanovanjskih prostorov. Ti so si nekako uredili svoje bivanje, čeprav bi stavbo morali pravzaprav temeljito prenoviti.

Kar precej časa se je vlekla tudi pravda glede uporabe poslovnega prostora, ki ga je tam dolga leta imel znani portoroški fotograf Stipe. Foto Stipe že dolgo ne opravlja te dejavnosti in bi moral po vseh pravilih odstraniti tablo, da ne bi zavajala mimoidočih. Listek na vratih "zaprt zaradi bolezni" ni odraz resničnega stanja.

Vprašljiva je tudi pravica do upravnosti tega 30 m² velikega poslovnega prostora, katerega lastnik je občina oz. Javno podjetje Okolje. Če se občina ne bo čimprej rešila tega prostora, bo morala z ustreznim deležem sofinancirati morebitno prenovo hiše.

ŠPORTNI RIBIČI SO USPEŠNI

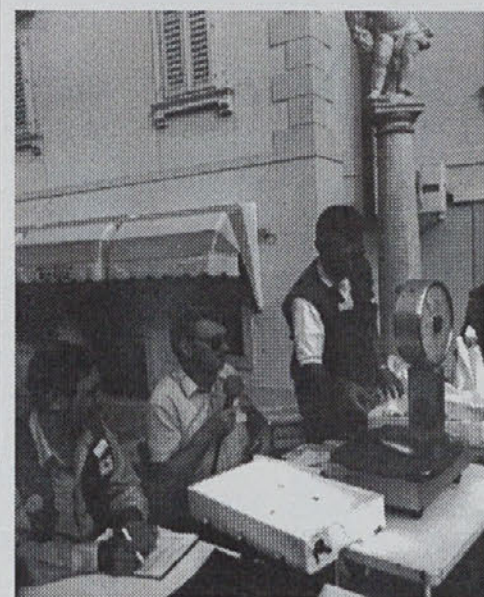
Piranski župan Franko Fičur je v petek, 20. oktobra 95 sprejel športne ribiče, ki so dosegli vidne uspehe na nedavnem Svetovnem prvenstvu v športnem ribolovu v Umagu.

Sprejema so se udeležili **Bojan Loboda (predsednik slovenske zveze morskih športnih ribičev), Uroš Kenda, Simon Oblak, Josip Tkalec, Jernej Zelič in Bagar Franc.**

Uroš kenda iz Portoroža je vice prvak v ekipni uvrstitvi v ribolovu z obale, Simon Oblak iz Pirana je vice mladinski svetovni prvak v ribolovu z obale v posamezni in ekipni uvrstitvi. Josip Tkalec iz Pirana - ekipno 4. mesto v članski konkurenci v športnem ribolovu s čolna in Jernej Zelič iz Portoroža za ekipno 4. mesto v članski

konkurenci v športnem ribolovu s čolna in 10. mesto v posamezni razvrstitvi.

V sproščenem pogovoru in ob izmenjavi praktičnih spominskih daril so nagrajenci pripovedovali zanimivosti o njihovem delu. Pravila športnega ribolova so zelo stroga, so povedali. Včasih se jim obesi na trnek tudi kakšen večji primerek. Na primer celo morski pes. V okviru občinskega praznika je bilo v piranskem zalivu tudi republiško

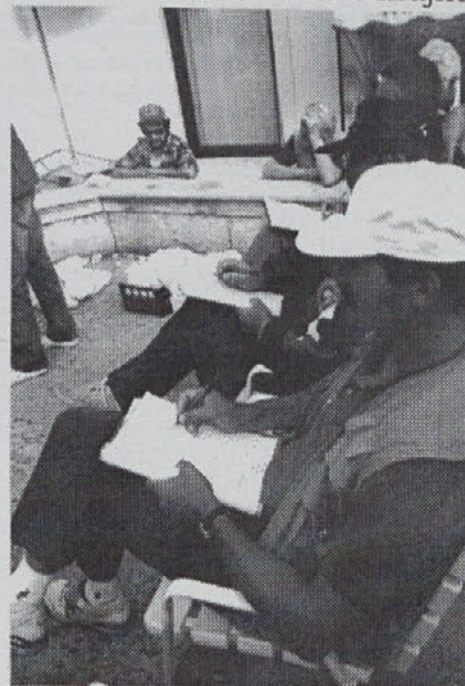
prvenstvo v športnem ribolovu na katerem je sodelovalo 30 tekmovalcev. Zmagovalec je postal Jernej Zelič iz Kopra pred Čotarjem iz Kranja in Bembičem iz Izole.

Prav te dni pa se je iz evropskega prvenstva v Cagliariju vrnila slovenska reprezentanca v kateri je nastopil tudi član piranskega

kluba Mirko Celec. V zelo težkih pogojih za ribolov (veter in valovi) so naši reprezentanti zasedli zelo dobro tretje mesto.

Na sliki: Sprejem pri županu in natančno tehtanje ulovljenih rib na Prvomajskem trgu.

Slika: Franc Krajnc

NOVA ZMAGA ORAŽMOVE

Streška sezona je po poletnem premoru spet v polnem zamahu. Konec oktobra je bilo v Ljubljani odprto državno kontrolno tekmovanje v strekranju z zračnim orožjem, ki se ga je udeležilo več kot 300 strelcev, razen Debevca vsi najboljši. Nov odmeven uspeh je zabeležila mlada portoroška strelka Renata Oražem, ki je v disciplini "zračna puška" zmagala med članicami, nastreljala je odličnih 385 krogov. Drugo in tretje mesto sta zasedli njeni veliki tekmici Zakrajškova (Olimpija) in Prednikova (Ruše).

Prvi medalji z DP za balinarje iz naše občine PRIHODNJE LETO NA PRVO MESTO

Balinarski klub Prijatelji (Seča) je minulo ligaško tekmovanje v prvi obalni ligi končal na zanje skromnem petem mestu. Kot sami pravijo, so z rezultatom po svoje celo zadovoljni. V letošnjem prvenstvu jih je spremljalo toliko težav s krpanjem ekipe, da so jo pravzaprav dobro odnesli. Zato pa naj bi bilo v naslednjem prvenstvu povsem drugače, pravijo. Menijo, da imajo dovolj trdne temelje za pohod na prvo mesto. Ekipa BK Prijatelji je čez poletje zmagala kar na treh velikih mednarodnih turnirjih v Italiji in Sloveniji. Bistveno pa je pri tem, da so ton igri dajali mladi. Brata Kemal in Enes Husanovič, Bojan Taškar in Boris Radoslav so imena, na katera so v klubu več kot ponosni. Precej povedo tudi izjemni uspehi, ki jih je četverica v minulih tednih zabeležila na državnih prvenstvih. Na mladinskem DP v Kranju, 17. septembra, sta Taškar in K. Husanovič osvojila srebrno medaljo med dvojicami. Gre za prvo balinarsko medaljo z državnega prvenstva po osamosvojitvi Slovenije za piranske balinarje. Samo teden dni kasneje, se je zasvetila še ena srebrna medalja. Na pionirskem DP v Kranju sta jo v konkurenci dvojic osvojila E. Husanovič in Radoslav ter s tem zaokrožila izredno sezono v klubu. Seveda si prav toliko pohvale zaslužijo starejši. Ne le zaradi rezultatov. Če ne bi v klubu vodili takšne politike, kot jo vodijo, mladih "ne bi bilo". Poznajo le eno merilo: Resno in trdo delo - in to velja brez izjeme za mlado in staro. Na sliki: Moštvo BK Prijatelji na igrišču na Bernardinu. Stojijo: **Alojz Šušmlej, Marjan Blažko, Zdravko Taškar, Šabrijta Husanovič in Ivan Radoslav.** Čepijo: **Bojan Taškar, Kemal Husanovič in Enes Husanovič.** Na sliki ni **Marjana Radoviča in Borisa Radoslava.** ANDREJ ŽNIDARČIČ

KEGLJAČI PORTOROŽA V VODSTVU

Predzadnjo soboto v oktobru se je začelo letošnje prvenstvo v notranjsko-primorski kegljaški ligi. Napovedi portoroških kegljačev, da se bodo borili prav za vrh, se uresničujejo v najboljši možni meri.

Po treh odigranih krogih namreč vodijo s polnim izkupičkom. V ligi nastopajo sicer le štiri moštva, ker pa se bodo med seboj pomerila štirikrožno, bo prvenstvena sezona, ki se bo zaključila marca prihodnje leto, izredno naporena. Žal se zmagovalec (lepo bi bilo, če bi to uspelo portoroškimi kegljačem) ne uvrsti neposredno v tretjo ligo. Čakajo ga še nepredvidljive kvalifikacijske tekme z drugimi regionalnimi prvaki. Portorožani so doslej zabeležili naslednje izide: Portorož-II. Bistrica 7-1, Pivak-Portorož 1-7 in Portorož-Koper 6-2.

Kegljači imajo trenutno tritedenski odmor. Nadaljevanje prvenstva bo 25. novembra, Portorožani pa se bodo na pivškem kegljišču pomerili z zadnjeuvrščeno Ilirsko Bistrico. Lestvica:

1. Portorož 3 20-4 6 2. Pivka 3 14-10 4 3. Koper 3 10-14 2 4. Il. Bistrica 3 4-20 0

Začeli pa so se tudi prvenstveni boji v nekaterih streških ligah. V prvi državni ligi med 12 ekipami že vrsto let uspešno nastopa Streška družina Portorož.

Po dveh krogih ima dve točki in zaseda šesto mesto. V prvem krogu so doma premagali ljubljanski Proleter, v drugem pa v gosteh izgubili proti Ljutomeru. Tretji krog je na sporedu 19. t.m., njihov nasprotnik pa je SD J. Jurkovič iz Semiča (Bela krajina).

KOŠARKARJI PORTOROŽA SO SE PREBUDILI

Košarkarji KK Portorož, novinci v B Slovenski košarkarski ligi - zahod, so po nesrečnem začetku (štirje porazi s tesnim izidom) v zadnjih štirih krogih le dokazali, da znajo tudi zmagati. V 5. krogu so najprej sredi Medvod ugnali domačo ekipo z 79-71, v 6. krogu pa v lucijski športni dvorani po podaljških še Tolmin 102-92. Žal so golobradi portoroški košarkarji v dveh zadnjih krogih ponovno pokleknili. Z vodilno Didakto (Radovljica) so izgubili s 110-71, dosti bolje pa so se upirali Borovnici, ki je bila uspešnejša le za 6 točk (81-75). Portorož je na lestvici trenutno pri dnu, čeprav bi si po prikazani igri zaslužil mesto v sredini. Seveda gre za davek nekušenosti. Razen izjem so vsi po vrsti še mladinci. Za kako obetavne košarkarje gre, najlepše pove podatek, da je več sedanjih in bivših igralcev nastopilo zav mlajše državne selekcije (Pavel Djurkovič, Bojan Jerman, Gregor Belina, Gorazd Murovec itd.). Nedvomno je še vsa prihodnost pred njimi. Morda bo letos boj za obstanek zelo hud, zato bi bili pomoči s tribun še kako veseli.

ROKOMETAŠICE M-DEGROJA V VRHU

Piranske rokometiške postajajo veliko moštvo. To se je v celoti potrdilo minulo nedeljo sredi Ljubljane, ko so z "evropskim" Krimom izgubile le s 6 goli razlike, rezultat je bil 23-17 (14-7). Držalo bo, da so bile Krimovke z mislimi že pri danskem državnem prvaku, seveda pa to ne zmanjšuje odličnega rezultata Pirančank. Poudariti je namreč treba, da so Krimovke prvič izgubile kak polčas (drugi) v letošnjem prvenstvu. Pirančanke so igrale v postavi: Hvala, Panger 3, Škof 5, Batistič 2, Vrčon 2, Juraga 1, V. Nižetič, Kondžič 1, Žugelj 3, Tutnjič, T. Nižetič.

Pirančanke so krog pred tem v lucijski dvorani gostile izolsko Marino in jih premagale z 19-16 (10-10). Na lestvici je v vodstvu Krim pred Robit Olimpijo, Pirančanke so pete, Izolčanke pa devete.

PIRANSKI ŠAHISTI ČETRTE

32. šahovskega turnirja obmejnih mest in krajev v Sežani, se je udeležilo 9 moštev iz Italije in Slovenije. V boju za prvo mesto je bilo pet moštev, največ zbranosti pa je zmoglo moštvo Trsta, ki je zmagovalec tradicionalnega turnirja postal že enajstič. Piranski šahisti so osvojili četrto mesto, z malo več sreče pa bi lahko posegli prav na vrh.

Vrstni red: 1. Trst 45,5, 2. Nova Gorica 44,5, 3. Žusterna (Kp) 41, 4. Piran (Žnidarčič, Veber, Vasič, Treursič) 40, Postojna 35 itd. Na "večni" lestvici vodi Koper pred Novo Gorico in Piranom.

IZBIRAMO ŠPORTNIKE PIRANA '95

Drugič objavljamo glasovnico za izbor najboljših športnikov piranske občine v letu 1995. Prvič je bila objavljena v prejšnji številki in nekaj izpolnjenih je že prispelo na naš naslov. Kot se dogaja, se pri izpolnjevanju glasovnic pojavljajo tudi težave. Nekaj ovojnic z glasovnico je prispelo brez pripisa "Športnik Pirana '95". Tako smo se nehote seznanili z "vsebino", kar seveda ni čisto po sprejetem pravilniku, vendar ni zaradi tega nič narobe storjenega.

Ob tem moramo povedati, da bomo pri končnem izboru upoštevali vaše glasovnice, ki jih bomo pomnožili s koeficientom glede na rang oziroma kategorizacijo športnika po kriterijih Športne zveze Slovenije (Svetovni razred, mednarodni razred, perspektivni razred, državni razred, mladinski razred)

Seveda še nič ni zamujenega, saj sta v igri še dve glasovnici (novembrska in decembrska),.

Da bi bralcev, ki se bodo odločili za glasovanje, olajšali delo, naštejemo dosedanje Utripove športnike meseca: **strelka Renata Oražem, plavalec Tomaž Slapernik, malonogometna ekipa OŠ Lucija, Rokometni klub M-Degro Piran, tenisač Andrej Bizjak, jadralec Marko Morgan, jadralec Dušan Puš, kartistka Nina Jerančič in športna ribiča Simon Oblak in Uroš Kenda, ter mladi košarkarji KK Portorož.**

Glasovnice pošljite na naslov: Primorski utrip, Liminjanska 91, 66320 Lucija Portorož s pripisom **ŠPORTNIK PIRANA '95!**

ŠPORTNIK MESECA OKTOBRA: PODMLADEK KK PORTOROŽ

Mladi košarkarji KK Portorož (letnik 83/84) so prejšnji mesec zablesteli na 8. spominskem turnirju "Giulio Nesbeda" v Trstu. Pod vodstvom trenerja Janija Kovačevića so vse tri nasprotnike dobesedno zmleni in zaslužno osvojili prvo mesto. Po vrsti so ugnali tržaški ekipi S. Daniele (54-14) in Libertas (58-46) ter na koncu Rovigo (42-32). O premoči mladih portoroških košarkarjev pa govori tudi, da so najboljši peterki, ki jo je po končanem turnirju izbrala posebna komisija, kar štirje Portorožani (Sluga, Troha, Matičetov in Djurič). V Trstu je nastopila selekcija najboljših piranskih mladih košarkarjev, izbrana med približno 150 učenci osnovnih šol, ki obiskujejo košarkarske šole KK Portorož.

Na sliki: **STOJILJO:** trener **Jani Kovačević, Marko Djukič, Stjepan Paladin, Simon Goričanec, Matjaž Vuga, Jan Troha, V SREDINI: Rok Juriševič, Teo Kolarič, Klemen Sluga, Vanja Železnik, Andrej Kante, ČEPIJO: Marko Matičetov, Nikola Cvijič, Mitja Cvejanov in Tomi Šegš Mihalič.**

GLASOVNICA IZBIRAMO ŠPORTNIKE PIRANA '95

Glasujem za: _____

Najboljšo športnico: _____

Najboljšega športnika: _____

Najboljšo športno ekipo: _____

Najboljšo mlado športnico: _____

Najboljšega mladega športnika: _____

Najboljšo mlado ekipo: _____

Zaslužnega športnega delavca: _____

(op. starost mladih športnikov v kategorijah mladih načeloma naj ne presega 18. let)

Utripov gastronomski vodnik

Posebne gastronomske ponudbe "Naša gostišča" Kuharski nasveti "Primorski menji"

Dobrodošli v Piranu in v kavarni Galerija Tartini kjer se boste zagotovo zadržali ob dobri kavici, ponudili pa Vam bomo tudi sveže domače sladice: tiramisu, sadno torto, lastne pripravljene sladolede. Kolektiv kavarne se priporoča in Vas vabi na obisk.

MARINA PORTOROŽ

ZAKLJUČENA JAVNA PRODAJA DELNIC

Kar 771 delničarjev - Največje slovensko pristanišče za jahte ostaja v slovenskih rokah - Zaposleni in bivši zaposleni še pred javno prodajo postali 60-odstotni lastniki podjetja.

Največje slovensko pristanišče za jahte, Marina Portorož, je zaključila javno prodajo delnic. Po končani javni prodaji so manjši delničarji postali lastniki več kot tričetrtinskega deleža. Portoroško turistično podjetje Marina d.o.o. ima tako sedaj kar 771 delničarjev. V prodaji je bilo kar 40 odstotkov premoženja v delnicah po 5.880 tolarjev. Delnice so bile prodane izključno za gotovino. S pomočjo interne razdelitve in notranjega odkupa so zaposleni in bivši zaposleni že pred tem postali 60 odstotni lastniki podjetja.

Nakup delnic je potekal v skladu s pričakovanji. Posameznik ali pravna oseba je lahko kupil delnice le do višine štirih milijonov tolarjev. Prodanih je bilo 48 354 delnic v skupni vrednosti več kot 284 milijonov tolarjev. Največji odziv je bil med poslovnimi partnerji in gosti Marine, kar je bilo za pričakovati.

IGRE BREZ DOVOLJENJA

Minister za finance je izdal odredbo o klasičnih igrah na srečo, ki se lahko priredjajo brez dovoljenja.

Objavljena je bila v Uradnem listu R Slovenije št. 55, 30. septembra 1995. Odredba ima tri člene. Prvi člen določa, da dovoljuje za prireditev klasične igre na srečo po 16. členu zakona o igrah na srečo (UL RS 27/905) ni potrebno za tiste igre na srečo, ki se občasno prirejajo v okviru kulturnega, športnega ali zabavnega programa prireditelja in kjer skupna vrednost srečke ne presega 400.000,00 SIT.

Ta odredba je začela veljati 1. oktobra letos.

SONČNA JESEN V STRUNJANU

Zvone Curk in Valter Lapajne iz firme Maribel d.o.o. sta 19. oktobra priredila sprejem za okoli 80 gostov in poslovnih partnerjev. V nekoliko spremenjeni restavraciji Primorka v Strunjanu so gostje doživeli prijeten večer ob spremljavi glasbe, užitku izbranih gurmanskih jedi tamkajšnjih kuharskih mojstrov in dobri postrežbi.

VESELI DECEMBER - UGANKA ZA PORTOROŽ

Mariborski Sejm in Ljubljanski sejem sta že prejšnji mesec napovedala Veseli december '95. Večdnevne zabavne prireditve so namenjene za prijetno prednovoletno rajanje in nakupe in se bodo začele 15. decembra, trajale pa naj bi vse do Novega leta.

Morda bodo uspeli organizirati Božično-novoletni sejem tudi v Kopru. Nič pa še ni znanega o tem, ali se bo v drugi polovici decembra kaj vselega dogajalo tudi v turističnem Portorožu in kdo naj bi kaj takega sploh organiziral.

Andreja Humar Fatorič, predsednica turističnega društva Portorož, nam je povedala, da so že razposlali vprašalnike oz. pobudo za organizacijo vselega decembra v Portorožu. Odgovora še niso prejeli.

BIRO COMMERCE

Trgovina in grafične storitve

BIRO COMMERCE d.o.o.
Trgovina in grafične storitve - TISKARNA BELI KRIŽ
Belokriška 56 a 66320 Portorož - Tel. & fax: 066/76'072

Smo edina tiskarna v piranski občini s sedežem na Belem križu. Do praznikov, ko si bomo s prijaznim stiskom roke in dobrimi željami izmenjali priložnostna darila, ni več daleč. V naši tiskarni na Belem križu smo pripravili **BOŽIČNO NOVOLETNI PROGRAM različnih praktičnih izdaj**

Pohitite z naročili!

* Stenski gospodinjiski koledarji * Žepni koledarji * Voščilnice * Stenski koledarji * razglednice iz začetka stoletja. Sprejemamo naročila tudi za **Poslovne tiskovine** (poslovna pisma, kuverte, dopisi, vizitke, katalogi, obrazci, dobavnice) **reklamne tiskovine** (prospekti, letaki, plakati, vrečke, brošure) **praznične tiskovine** (plakete, priznanja, čestitke, vabila) **TAMPONSKI TISK - VŽIGALNIKI, SVINCNIKI, ROKOVNIKI, RAZNA POSODA, DARILA...**

Posebna ponudba za gostinstvo in turizem: Jedilni listi, vinske karte, natakarski bloki, vizitke, podstavki za kozarce, letaki, obvestila, posebni seti za pizzerije.

Obiščite nas, ali nas pokličite po telefonu: 066/76'072 BIRO COMMERCE d.o.o.

Zadeva Palace

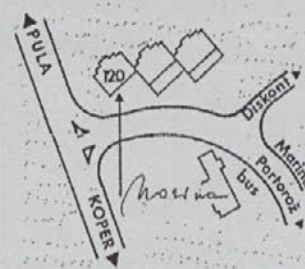
Pravobranilec ne bo tožil?

Namestnik družbenega pravobranilca RS v Kopru Ciril Koprivc še vedno čaka na odgovor iz Hotelov Palace na pismo z zahtevami po ureditvi nekaterih znanih razmer v tej portoroški firmi. Do konca leta naj bi mu odgovorili oz. poslali dokazila, da je postopek lastninskega preoblikovanja stekel in da bo prišlo do znanih lastnikov, ki lahko imenujejo direktorja brez razpisa.

Tožbo glede nepravilnosti v zvezi z življenjskim zavarovanjem v letu 1992 je umaknil, še vedno pa je odprto vprašanje zavarovanj v letu 93. "Veseli bi bil, da bi se vse izteklo brez tožbe", nam je povedal. Iz razgovora z družbenim pravobranilcem in dejstva, da se v Hotelih Palace zadeve "v prehodnem obdobju" urejajo v pozitivni smeri na zadovoljstvo vseh sprotih strani, lahko sklepamo, da se družbeni pravobranilec ne bo poslužil skrajnega ukrepa tožbe na sodišču.

Nič spornega ni ugotovil tudi glede prehodne organiziranosti Turističnega podjetja Portorož oz. portoroške Marine.

How we darila, regali, presents

Obala 120, Lucija, 66320 Portorož - Portorož

Tel.: 066/70-218
Tel. & Fax: 066/74-535

Okrasni predmeti za darila

Od malega spominčka do dragocenega nakita

Novost:

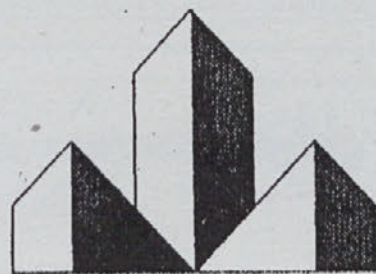
Bižuterija iz korenine oljke, muranskega stekla, posebne porcelanske figure, namizni okvirji in svetilke. Ljubitelji slikarstva lahko v naši galeriji najdete slikarska dela mednarodno priznanih umetnikov kot so Mersad Berber, Safet, Zec, Ivan Rabuzin in drugi.

Posredujemo pri uokvirjanju umetniških slik, diplom ipd. Velika izbira okvirjev.

Morda vam bo všeč kakšen majhen spominček, umetniška slika, dragoceni nakit?

Obiščite nas, radi vam bomo svetovali pri izbiri! Cene so ugodne.

urnik 8.30 - 12.30 in 16.00 - 19.30, sobota: 8.30 - 13.00

ŠIFRA

MENJALNICA IN PROMET Z NEPREMIČNINAMI

dipl. oec.
Ivan Konstantinovič
Sončno nabrežje 14
66310 IZOLA
tel./fax. 066/63-211

STANOVANJA - HIŠE - PARCELE
POSLOVNI OBJEKTI - PROSTORI

PRODAJA - NAKUP - ZAMENJAVA

PIRAN JE PRAVI KRAJ!

"KJER SE SANJE URESNIČIJO"

Poročni turizem - nov piranski magnet in idealno dopolnilo turistične ponudbe

Odločitev, kje se bo človek poročil, odseva nove trende. Tradicionalne množične poroke so drage in naporene, pa se vse več mladih parov odloča, da bo najpomembnejši dan svojega življenja preživel drugače in tudi drugje. Poroke postajajo del medenih tednov, s tem pa tudi nov turistični produkt.

Poročni turizem je verjetno iznajdba Japoncev, ki imajo kratke počitnice in apetit za novitete. Razvile so se specializirane agencije, ki družinski ritual spremene v sanjski dogodek. Japonski pari množično odhajajo na Škotsko in druge kraje, ki so se specializirali za to vrsto ponudbe in ki so fotogenični. Fotografije in video kasete s porok so verjetno najbolj gledani turistični promocijski material.

Piran je najlepše slovensko mesto, je pa tudi idealna kulisa za poročne fotografije. Z nekaj ustreznega marketinga bi lahko postal pravi center za novo turistično panogo. Poročni turizem je lahko idealno dopolnilo turistične ponudbe. Ljudje se najraje poročajo spomladi in jeseni, kar podaljšuje sezono. Poroka je (običajno) enkratni dogodek, pa se zato razpro denarnice bolj globoko in z manj premisleka kot za katerokoli drugo priložnost. Poročno atmosfero pomaga ustvarjati vrsta spremnih storitev: hoteli, restavracije, cvetličarji, frizerji, fotografi, slaščičarji, posebni luksuzni prevozi, godbeniki, tiskarji, specializirane trgovine, izposojevalci svečanih oblačil in "producenti sanj". Poroka je trenutek visokih emocij, družabnih priložnosti in razvezanih denarnic. Fotografije gredo iz rok v roke, spomini postanejo del družinske legende. Sledijo obletnice: vsakoletne in srebrne in zlate in diamantne priložnosti za proslavljanje. In ljudje se vedno radi vračajo na kraje lepih spominov.

Postati center poročnega turizma je lažje, kot bi si kdo predstavljal, če je izpoljenih nekaj pogojev, predvsem zanimivo okolje in utečena infrastruktura. Fotografije morajo uspeti, kosilo mora biti dobro, rože morajo izpolniti pričakovanja! In Piran je pravi kraj! (JANA VALENCIČ)

Portorož:

TEMELJITO OČISTILI KANALIZACIJO

Javno podjetje OKOLJE iz Pirana je pri Hidrogradnji naročilo temeljito čiščenje kanalizacije, kar smo lahko občani opazovali kar nekaj časa. V kanalizaciji se je nabralo ogromno mulja in peska ter drugih odpadnih materialov kar je oviralo proste odtoke, zlasti, ko je prihajalo do hujših nalivov.

Tako temeljitega čiščenja menda ni bilo že skoraj dvajset let. Kot kaže bo portoroška aleja, nekateri ji pravijo kar nevarna štiripasovnica, v kratkem dobila tudi novo asfaltno preobleko.

Rekli so:

O INFLACIJI

Janko Deželak, podpredsednik vlade in minister za ekonomske odnose in razvoj na konferenci Ljubljanske borze n Bernardinu:

"Napovedana 9 odstotna inflacija ni le odraz administrativnega omejevanja cen temveč rezultat pozitivnih gibanj v gospodarstvu. Naslednje leto pričakujemo 6 % inflacijo."

ZGODBA O USPEHU

prof. dr. Ivan Ribnikar, EF ljubljana na istem posvetu:

"Zgodbe o uspehu Slovenije ni, je ni bilo in se zato ne more niti končati. To je politična floskula, ki so si jo izmislili nekateri."

SVETOVANJE IN POSREDOVANJE

FIDATA

d.o.o.

Seča 194 a - Lucija
66320 Portorož

Tel.: 066/70-623, 70-624

M.tel.: 0609 / 631488

Fax.: 066 / 71-295

Prodajate ali kupujete vozilo?

Prihranite si čas. Pri nas prodajamo in posredujemo pri prodaji vozil. Vse boste lahko opravili na enem mestu, od podpisa do prenosa lastništva vozila.

GNOMA

GOSTINSKO-TURISTIČNO PODJETJE D.O.O. PORTOROŽ
UKMARJEVA 18, 66320 PORTOROŽ
TEL./FAX: 066/70-916

REKLAMIRANJE NA SVETLOBNEM DISPLAYU
POSREDOVANJE PRI PRODAJI RAZEN NEPREMIČNIN

GNOMA PORTOROŽ

Neodvisni, nestranski časnik za območje občine Piran, Istre in zamejstva

Ustanovitelj in izdajatelj:

primorski utrip

informa

Tržno komuniciranje in informiranje
Portorož, Liminjanska 91, Tel./Fax.: 066/70-185
Opr. prigl. št. 40-4/93 Rep. uprava za družbene prihodke izpostava Piran / Franc Krajnc s.p.
ZR št.: 51400-620-63-051202111-6502/85 SB Koper
Glavni in odgovorni urednik: Franc Krajnc
Naslov uredništva in oglasnega oddelka: Liminjanska 91, Lucija, 66320 Portorož, Tel./Fax.: 066/70-185
Časopisni svet: dr. Ljilj Jakomin (predsednik), dr. Mirana Malc, Stefano Iusa, Janez De Reggi, Nino Spinelli
Elektronska obdelava in prelom: GRAFFIT Line Izola d.o.o.
Tisk: Tiskarna Vek Koper
List izhaja mesečno, cena za izvod je 70 SIT
Po mnenju Urada za informiranje št. 4/3 - 12-889/93 - 23/288 je časnik Primorski utrip proizvod informativnega značaja iz 13. točke tarife št. 3 tarife proetnega davka, po kateri se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5%.

40 let splošna banka koper

Kakšna so pravila poslovanja s plačilno kartico ACTIVA EUROCARD MASTERCARD?

Banka redno spremlja poslovanje imetnikov plačilne kartice. Vsak imetnik ima svoj "znesek zaupanja" (dovoljena mesečna poraba), ki ga določa banka. Zaradi zagotavljanja varnosti poslovanja, se na prodajnem mestu ob nakupu s plačilno kartico izvajajo postopki, s katerimi se preverja upravičenost nakupa.

Postopek, s katerim prodajno mesto preverja upravičenost nakupa v banki, imenujemo **avtorizacija**. Avtorizacija se lahko izvaja za vse nakupe ali pa le za tiste, ki presegajo vnaprej določen znesek. Na prodajnih mestih ACTIVA je nakup omogočen, če skupni znesek opravljenih nakupov ne presega zneska zaupanja.

Pravila avtorizacije na prodajnih mestih **EUROCARD MASTERCARD** so določena v skladu s pravili mednarodnega sistema. Naj omenimo, da so nakupi v tujini v večini primerov avtorizirani ne glede na višino zneska nakupa.

splošna banka koper